

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP.

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Újváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Az olvasó közönséghez.

Különös érzés hatja át lelkemet jelen sorok megírásánál.

Önkénytelenül is felujul lelkemben emléke annak a husz esztendőnek, amelyet mint szerkesztő és laptulajdonos, a »Zalamegye« szolgáltatásban töltöttem s amely idő alatt folytonosan a n. é. közönség nagyrabecsült támogatása adott erőt, kölcsönzött kitartást annak a terhes munkának az elviselésére, amelylyel egy vidéki heti lap vezetése jár.

Egy huzamban oly hosszú idő ez, hogy bár férfikorom legszebb idejét szentelhettem erre a munkásságra, mégis — tekintettel más irányu elfoglaltságomra is — elegendő, hogy a munka megosztás elvének hódolva, eddigi helyzetemen könnyítsek.

Ezen indokon kívül az erők tömörítése elvének a gyakorlati alkalmazása volt a másik indok, amely arra készítetett, hogy a városunkban megjelenő »Zalamegye« és »Zalavármegyei Hirlap« egyesítésén közreműködjem.

A két lap egyesülése már meg is történt úgy, hogy a mai szám már az új lap alakjában jelent meg.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, tájékoztatóul szükségesnek tartom a következőket elmondani:

A »Zalamegye« fő címe alatt megindult új lap a »Zalavármegyei Hirlap« alakjában és terjedelmében jelenik meg hetenként egyszer és pedig vasárnapon. Felelős szerkesztője dr. Csák Károly, a »Zalavármegyei Hirlap« volt felelős szerkesztője lesz; én mint társszerkesztő és egyuttal kiadó, szintén benn leszek a szerkesztőségben és rajta leszek, hogy az egyesített lap a jövőben is azt az irányt kövesse, amelyet eddigi husz éves pályafutása alatt a »Zalamegye« követett.

A lap fő célja lesz ezen túl is a vármegye és a székváros érdekeinek a képviselése, hogy a közönség alapos, megbízható tudósítást nyerjen úgy a vármegye, mint a város ügyeiről.

Hogy azonban működésében a lap szabadon mozoghasson és az egyes kérdések megvitatásánál nézetét — esetleg a politika érintésével is — elmondhassa: ennek biztosításául a megfelelő óvadékot letettük. Ezzel nem a politizálás jogát akartuk megszerezni, mert jól tudjuk, hogy főleg a provincián nem lehet politikát csinálni: hanem biztosítani akartuk magunknak a szabad cselekvési jogot arra nézve, hogy

szükség esetén a politikához is hozzá szólhassunk.

Ami a lap előfizetési árát illeti, mivel az új lap a »Zalavármegyei Hirlap« alakjában és így nagyobb terjedelemben jelenik meg, mint a »Zalamegye« eddig megjelent: az új lap előfizetési árát akkora összegben állapítottuk meg, amennyi volt a »Zalavármegyei Hirlap«-é.

A lap előfizetési ára tehát a f. 1902. évi január 1-től fogva egy évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér.

Községi- és körjegyzők, valamint tanítók az új lapot is kedvezményes áron rendelhetik meg, t. i. egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fillér, negyedévre 1 korona 25 fillér előfizetési árban.

Hogy pedig a különbözetek kiegyenlítése semmi fennakadást ne okozzon: kijelentjük, hogy akik ez ideig a f. 1902. évre a »Zalamegye«-re a régi ár mellett egész évre, félévre vagy negyedévre előfizettek, azoknak az előfizetése érvényes az új lapra és a megfelelő időre minden utófizetés nélkül. Akik azonban ezután küldik be az előfizetési összeget, azok sziveskedjenek az előfizetést az új ár szerint teljesíteni.

Az új lap jelen első számát megküld-

TÁRCA.

Az utolsó budai magyarok.

Már csak egyetlen egy keresztény ember lakott Budavárában; a piszkos török mind kiszorította onnét a népet. De mivelhogy a szultánnak írott levele volt az egyetlen hívő keze között, melynek értelmében a keresztényeknek szabadság engedtetett Budavárában az ő vallásuk gyakorlására, a nagyhusu Abdi, az utolsó budai basa nem háborgatta ezt az utolsó hirmondót, hogy minden esztendőben jelenthesse a fényes portának, miszerint a gyaurok szabadon imádkoznak az ő istenükhöz.

Ez az utolsó keresztény ember pedig, akinek a neve is fenmaradt régi irásokban, de én bizony elfelejtém, hogy miként nevezteték, maga volt a harangozó is, pap is, de azért el nem mulasztotta volna vasárnap a templomot kinyitani, rendesen harangozni és egész háznépével, amely feleségéből, egyetlen leányából és István nevű legényéből állott, a templomba menni.

A magyar kötélverő volt, aki egész héten által fonta, verte a dunai hajók vastag köteleit s a vékony zsinégeket. István, a legény, még inas korában rekedt nála. Valami nemes familiából

származott szegény feje, de apját, anyját levágták a törökök, a fiút meg eladták a budai piacon, ahol megvette a becsületes kötélverő.

Szép sudár legény lett belőle és mikor a gazda észrevette, hogy a gyönyörűséges Katalin barátságos szemekkel tekintet István legényre, mosolygott magában arra a gondolatra: milyen szép egy pár is lesz ezekből a gyerekekből.

Mikor vasárnaponként a kötélverő ünneplőbe öltözött és a nagy templomkulcsesal elbandukolt harangozni, a szomszéd török, a piszkos Muszti, aki papusokat csinált, rendesen beállított a keresztények portájára és megvárta a pitvarban, amíg István kijött a szobából. A kapu alatt azután elbeszélgettek a második harangszóig, amikor meg kellett indulni a templomba.

A háznép nem haragudott a törökre, de a gazda irtózott tőle. Olyan alattomos pofája volt, olyan alázatos beszédje, hogy lehetetlen volt benne meg nem látni a török kémet. Az asszony-nép, meg a fiatal legény azonban szereti, ha szépelegnek körülötte s a mézes-mázos beszéd legyőzi a legsandább gyanut is.

A piszkos Muszti pedig örökösen István legény deli termetét, Katalin leányzó szépségét, meg az anyja munkásságát dicsérte.

— Ugy adjon nekem Allah szerencsét és hosszabbítsa meg öreg napjaimat, — mondta a

török Istvánnak — hogy nincs a padisahnak olyan szép katonája, mint te. Haj, de hamar három lófarkos basa lehetne belőled, ha beállnál a topidsik közé.

Istvánnak fellángolt a szeme arra gondolatra, hogy katona lehet, de nem ott szeretett volna ő harcolni a törökkel egy sorban, hanem ott, ahol víté magyar leventék verik a pogányt s rohanak a hareba, visszaszerezni a rabszolgaságba sülyedt hazát.

Az öreg kötélverő el sem tudta képzelni, hogy Magyarországon ne a török legyen az ur. Ott született a várban, amely akkor ronda, zeg-zugos török város volt, amelynek utcáin kóbor kutyák lóttak-futottak fel s alá, mint Stambulban; ahol a török katona azt vette el a gyaurtól, amit akart; ha tetszett, a kinceit; ha szeszélye úgy hozta magával, elhurcolta a feleségét, vagy a gyermekeit; ha pedig ellenállott, elvette az életét. Egy gyaurett még csak baja sem történt senkinek.

Az utolsó keresztény beletörődött már a változhatatlan sorsba; a nagyhusu Abdinál nagyobb urat nem ismert és hasra esett előtte, ha a budai hatalmas basa ormóttan testét látta. De azért a jámbor kötélverő az alsórendű török néppel szemben méltóságteljes volt. Tudta, hogy reá szükség van a várban, mert a szultán fermánját be kell tartani. Ha pedig ő is elpusztul innét,

jük régi előfizetőink mindegyikének azzal a kéréssel, hogy amennyiben ezt jártni nem akarják, sziveskedjenek erről bennünket jelen számnak egyszerű visszaküldésével értesíteni. Ugyanezt sziveskedjenek tenni azok is, akik a »Zalamegyé«-re az előfizetést ebben az évben már megújították, az új lapot azonban jártni nem akarják, akiknek ebben az esetben az általuk beküldött előfizetési összeget postalványnyal visszaküldjük.

Végül megköszönve a n. é. közönségnek irányomban oly hosszú időn keresztül tanúsított meleg pártfogását és az új lapot szives és nagybecsű támogatásába ajánlva maradtam

Zalaegerszeg, 1902. január 7.

kiváló tisztelettel

Udvardy Ignác
a »Zalamegye« volt szerkesztője
és kiadótulajdonosa.

Három éve mult annak, hogy a »Zalavármegyei Hirlap« vezetésem alatt megindult.

Most, mikor a lap a »Zalamegyé«-vel egyesül, beszámolok a három esztendőről és programot mondok a jövőre nézve. Beszámolóm nem bucsuzás, mert a jövőben is megmaradok vármegyém szerény munkásának; programom nem új, mert nem tudok következetlen lenni önmagamhoz.

Három esztendő rövid idő arra, hogy valaki szerény munkás sorban érdemeket szerezzen magának, de elég ahhoz, hogy a közönség megismerhesse az újságíró, annak gondolkodásmódját és bírálatot gyakorolhasson munkája felett.

Köszönettel tartozom a közönségnek azért a bírálatért, amelyet velem szemben gyakorolt, mert kedvezőnek kell azt tekintennem, miután olvasóim három évig ki-

egy kellene Abdinak egy gyaurt fogadni, hogy betartassék a keresztényeknek Budavárban engedett kiváltság. Az öreg dolgozott napról-napra, imádkozott hétről-hétre és fatalista lett, akár egy török.

Nem úgy István legény.

Mikor rengeteg köteleket cipelve lejárógatott a dunai hajókhoz, hogy a kész munkát átadja, szóba ereszkedett az alföldi csónakosokkal. Azok újságolták neki, hogy készülődik kint a nagy világban valami, gyűjtik a hadat a török ellen; sok magyar levente áll Pozsony alatt, várva míg jönnek a külföldi hadak is. Megvívják Budát nemsokára.

A csónakosok is csak azt mondogatták Istvánnak, amit a rókaképi török.

— Szép katona lenne belőled, öcsém; kívánnál még a magyarok közül is. Kard való a te kezdedbe, nem kötélverő sulyok; ott volna a helyed Pozsony alatt, nem a török várban.

István elbeszélgette gazdájának a híreket, aki nagyokat szörnyfködött rajtuk.

— Hogyan tudná valaki Budát valaha bevenni? Hát ha az egész világ katonája idegyül a vár alá! Micsoda falak. Nincs olyan ágyugolyó, amelyik azt ledöntse. A kapuk felett meg annyi az ágyu, de mennyi. Nem lehet az szógám, nem lehet.

tartottak mellettem és nem hagytak el daczára annak, hogy addig, amíg a »Zalavármegyei Hirlap« színvonalát a mai fokra is sikerült emelnem, sokat kellett küzdenem az én tapasztalatlanságom által felhalmozott nehézségekkel; daczára annak, hogy sokszor a félreismerés s az igaztalan előítéletek sora zudult fel ellenem.

A »Zalavármegyei Hirlap« minden olvasója tapasztalta, mit cselekedtem, mit irtam s hiszem, hogy nincs senki, aki avval vádolna, hogy nem igyekeztem kötelességemet legjobb akarattal megtenni; hogy amit irtam, azt nem a meggyőződés sugalta volna.

Hibákat követhettem el, mert a botlásoknak, tévedéseknek a nyilvánosság előtt dolgozók közül senki sincs úgy kitéve, mint az újságíró, akit az élet forgataga sokszor elragad, az aggodalom lassúvá tesz; az ezer féle benyomás előítéletekkel ruház fel, a félreértés elkeresít és a siker merészségre sarkal. De önérzettel merem elmondani, hogy minden cselekedetem, minden tollvonásom forrása a közügy, a közérdek iránt való lelkesedésemből fakadt; elmondhatom ezt bátran azért, mert nekem a közpályán való működésem a verejtékes munka, becsületes száraz kenyér és félreismerés mellett csak a lelkemben való megnyugvást nyújtotta. Sem dicsőség, sem anyagi előnyök nem jutottak osztályrészemül; nem is kerestem egyiket sem.

Egyesültem a »Zalamegyé«-vel, mert azt remélem, hogy így jobban szolgálhatom vármegyémet; egyesült erővel többet tudunk nyújtani a közönségnek és ha Udvardy Ignác Urra támaszkodhatom, az élettapasztalatok bő tárházából kaphatok tanácsot akkor, amikor a helyes utat meg nem találom.

Az egyesült lap iránya a régi marad. A magam részéről arra törekszem, hogy

István azonban elvesztette jó kedvét. Akkorát ütött a sulyokkal, mintha egy-egy tar fejet akarna összezuzni és ha kint járt a várfalon, mindig Pozsony felé kémlelt, nem látja-e már a porfelleget, amelyből a magyar daliák fegyvere csillog Buda felé.

Messze voltak akkor még azok, nagyon messze. — — — A piszkos Muszti mindegyre többet járt a kötélverő házába és különösen Katalin leányasszonnyal suttogott.

Szép velt a leány, mint a paradicsomkert hurija, nem esoda, ha szemet vetett rá a hatalmas basa, Abdurrahmán. Elvehette volna erővel is, de nem merte. Félt, hogy eljut a hír a fényes portára, ahol közbeszéd és irigység tárgyát képezte már Abdi basa gazdagsága és az összerabolt magyar szépségekkel megtöltött palotája. Stambulban a béke politikája került felül és a szultán kezdte korlátozni a kegyetlenkedéseket.

Ezért úgy adta ki a parancsot a basa, hogy csak szép szerével kell elhódítani a leányt; be kell esalni a palotába, könnyű lesz azután azt mondani, hogy a maga jó szántából ment oda.

Muszti megkezdte alattomos munkáját. Avval biztatta a leányt, hogy boruljon a basa lábaihoz könyörögni és István legényből egyszerre főtiszt lesz. Megmaradhatnak azért keresztényeknek; összekelhetnek, gazdagok lesznek. Birja rá sze-

az elvekhez való szigorú ragaszkodás mellett kiegyenlíthetők legyenek mindazok az ellentétek, amelyek társadalmi békénket vagy gazdasági érdekeinket veszélyeztetik. A politikai irányért engem érjen a felelősség, engem érjen a gáncs, amint én az egyesült lap minden politikai közleményéért a legszigorubb erkölcsi felelősséget is elvállalom.

Amint a nemzeti érdekek, a társadalmi béke fentartása, a jogok kölcsönös tisztelete, a tiszta demokratikus eszmék terjesztése érdekében dolgoztam eddig, úgy fogok dolgozni a jövőben is. Amint a multban a szeretet és kölcsönös megbecsülés volt még politikai hitvallásomnak is egyetlen kutforrása, úgy a jövőben sem tántorodom el attól az egyenes iránytól, amely fáradtságos uton visz végig, de örvénybe nem vezethet.

Zalavármegye régi, nagy tradícióinak örököse vagyok én is; innét származtam, ide tértem vissza. Nemcsak jogom, hanem kötelességem is volt tehát, hogy szerény képességeimnek megfelelő helyet kérjek azok között, akik ennek a vármegyének a javát munkálják. Nem kérek ezért senkitől sem elismerést, sem méltánylást, mert annak, aki dolgozni akar és tud, az elismerést hosszú munkával kell kiérdemelnie, kegykép elfogadnia pedig nem szabad. Azt azonban joggal kértem a multban, s kérem a jövőben is, hogy ha tévedek, hogy ha a tömkelegben utat veszítek, úgy ítéljenek meg, mint jót akaró tévedőt és igyekezzelek meggyőzni a jó ügy érdekében.

Mert — újra elmondom, amit három évvel ezelőtt mondtam — nem vagyok hivatásos újságíró és nem érzek magamban elég képességet arra, hogy a közönséget vezessem. Csak az interpretator szerepére vágyom. De az interpretáció, amíg

relmesét is, álljon be a basa katonái közé.

Katalin leányzó ezekre csak azt felelte, hogy megél az ő szerelmese a kötélverésből is, minnek vigye az életét a háboru veszélyei közé.

Muszti azután százféle ravaszsgot elövelt, de hiába. Minden igyekezete megtörtött; Katalin leányzó állhatatos maradt és mosolygó ajkkal, édes beszéddel vigasztalta álmodozó szerelmesét.

Míg ezek történtek, a várban rendkívüli dolgok adták elő magukat. A köznép csak azt látta, hogy Abdi basa sokat járja a várfalakat, megkettőztetik az őrszemeket s a palotába ki s be járnak az agák, bégek, komor arccal, elszánt tekintettel. Rengeteg élelmiszert hordtak össze; ami katonaság kint portyázott, mind bevonult a várba. Egyszer azután bezárták a kapukat is és ki lett adva a parancs, hogy a basa egyenes engedelme nélkül sem ki, sem bebocsátani senkit sem szabad.

Láthatta volna most már István kötélverő legény a porfelleget, amelyből magyar daliák fegyvere csillog, de nem bocsátották fel a várfalra, csak otthon álmodozott szegény a harosi dicsőségről. Az öreg magyar osendesen ingatta a fejét, mikor az ablaka alatt vontatták az öreg anyukat fel a várfalakra, meg hordták a tömérdek rőzsét, földes zsákot a kapuk mellé.

Hát mégis igaz, amit a sajkások beszéltek

az egyéni felfogás retortáin átszűrődik, százféle alakot ölthet s ha nincs meg a megértéshez szükséges jóakarát, félreértésekre vezethet.

Igérem és meg is tartom, hogy vármegyénk érdeke fogja vezetni tollamat a jövőben is; az igazi szabadelvűséget, amelynek Magyarországon e vármegye földjén nyílt ki az első virágja, függetlenül minden pártérdektől, vallom és hirdetem.

Mindent a magyarságért és Zalavármegyéért.

Kérem a közönséget, hogy az egyesült lapot is támogassa, hogy szelgálhassa a vármegyét és előbbre vihesse Zalaegerszeg város érdekeit, mert amint a város polgársága volt a »Zalavármegyei Hirlap« első támasza, úgy nem feledkezünk meg mi a város iránt tartozó kötelességünkről.

Dr. Csák Károly
felelős szerkesztő

Uj rend.

Január elsején életbe léptették a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901: XX. t.-cikket, illetve annak csak a felebbezésére vonatkozó első 12. §-át.

A törvény és a rendelet annyi életbevágó, s úgy szólván mindenkit érdeklő intézkedést tartalmaz, annyira eltér a régi rendtől, hogy annak hatásait előre kiszámítani lehetetlen.

Szerencsés alkotásnak az életbeléptető rendelet éppen nem nevezhető, mert megcáfolja a törvény címét, t. i. nem egyszerűsít. A törvény üdvös intézkedése a felebbezési fórumok csökkentése, ami harmadik fokon talán kevesbíteni fogja a munkát. De azt is csak talán, mert behozza a közigazgatási eljárásban eddig ismeretlen felülvizsgálatot és az újrafelvételeit.

A második üdvös intézkedés a felebbe-

zési határidők egységítése, amely mindig 15 nap volna, ha éppen azok az ügyek nem volnának kivéve, melyeknél az egységes határidőkre legnagyobb szükség van: a kihágási ügyek, adó és illetékügyek. Igaz, hogy a közigazgatási hatóságok elé tartozó kihágási ügyekre vonatkozólag új eljárási szabályok vannak készülőkben, de már elég a komplikációhoz, hogy az általános szabály alól kivétel van és pedig sok.

A mi közigazgatásunk harmincz évig a rendszertelenség halmaza volt. Nem volt a fejlesztés határozott iránya kijelölve, a fejlesztés, az intézmények mind csak ötletszerűek voltak, s akkor születtek, amikor új követelményekkel állott elő az élet, amelyeket a régi kaptafára huzni nem lehetett. A közigazgatás rendszertelen rendeleteken alapult s végre lett belőle egy rettenetes kaosz, amelyben sem ut, sem irány, sem biztos talaj nem volt.

Kétségtelen, hogy a magyar közigazgatásban ami czafrang van, ami rossz, amit kiküszöbölni kell, azt az a kapkodás teremtette, az a nagyobb reformoktól való félelem aggatta rá, amelynek keserves következményeit minden rangú és rendű ember érezte. Az is bizonyos, hogy ami jó van az adminisztrációban, azt a gyakorlat fejlesztette ki, az tette jóvá; az a gyakorlat, amely az atyáskodó patriarchalismus hagyományai alapján intézte az autonómiák ügyeit.

Ez a patriarchalismus nem képes a modern államélet kereteit kitölteni, az kétségtelen, de elméletekkel helyettesíteni mégsem lehet, mert a legerősebb elmélet is gyengébb az élet lüktető erejénél; mert a gyakorlati érzék legkisebb fokát sem képes pótolni a leggyönyörűbb teória.

Igaz, elismerés érte a vezetőknek, a közigazgatás fejlesztése ma már nem irány nélkül való, de a fejlesztés eddig még csak

elméleti értékkel bíró alkotásokat mutat fel, amilyen az egyszerűsítésről szóló törvény és rendelet is.

Szép alkotás, logikus munka, sok üdvös dolognak alapja, de a nép igényeire nincs tekintettel, a közigazgatási eljárást nem egyszerűsíti, nem gyorsítja.

Elismert dolog fent és alant, hogy egyszerűsíteni, gyorsabbá tenni kell a közigazgatási eljárást minden fokon.

Az új rendben pedig csak egy irányban látok egyszerűsítést: a fórumok számának csökkentésében.

A közigazgatási eljárásban használható jogorvoslatok szabatosan megállapítottak, s míg egyrészt a hatáskörök pontosabban körvonalaztattak, másrészt az első és másodfokú hatóságok hatásköre bővült, felelősségük, határozataiknak súlya gyarapodott.

Mindez nagy vívmány, egy hatalmas lépés a végleges rendezés felé, csak a doktrinér irány zátonyra ne juttassa az üdvös törekvéseket.

A közigazgatási eljárásnak gyorsnak, teljesen egyszerűnek kellene lennie, hogy az élet igényeit kielégítse. Kevés, de szabatos, világos formulára volna szüksége, míg manap az az irány hódította meg a vezetőket, amely inkább elméletileg szépre, mint gyakorlatilag jóra törekszik.

Ha a közigazgatási téren urrá lesz az elmélet, elposványosodik az eljárás és a formákba fullad a lényeg.

Hogy példát hozzak fel, az új rend szerint van felebbezés is, meg felfolyamodás és felülvizsgálat. Van véghatározat, határozat és végzés.

Ha a gyakorlati téren működő közigazgatási tisztviselők beleszólhattak volna az új rend megalkotásába, bizonyosan nem lett volna egyéb jogorvoslat a fellebbezésnél, egyéb intézkedés a határozatnál. Kétség-

István legénynek. Jön a keresztény had kiüzni a pogányt, megvívni a török birodalom nyugoti bástyáját, büszke végkapuját.

Vasárnap reggel, mikor az öreg elsőt harangozott, akkor dördült el az első ágyu a vár alatt. Utánna megkezdődött az istenitélet.

István korán reggel óta a kapufélfá mellett düleszkedett. Várt valamit, egyre várt s mikor az ágyu első dörrenése megreszkettette az ablakot, elvesztette egészen az esztét. Felragadott egy iszonyu sulykot és rohat a várfalra. Onnét letaszígták a katonák. Akkor neki rohant egyik kapunak és azt döngötte iszonyu káromlással.

— Eresszetek, eresszetek ki a magyarok közé, harezolni akarok, fegyvert akarok.

Ott a kapu előtt lefűlelték szegényt; a csasz ráverte a bilincset és bedobták a basa palotája alatt levő mély börtönbe. Had penészedjék. Háborus világban ki gondol egy esze-veszett gyaur fogolylyal.

Az öreg kötélverő, mikor hírét vette a dolognak, szívéből megkönnyezte a jó Istvánt, el is bucsuzott tőle örekre, mert jól tudta, hogy amit — embert, állatot, arany ezüst marhát — Abdi palotája elnyelt, azt többé vissza nem adja.

Katalin leányzó is keserves sírásra fakadt és elsírta néhány nap alatt minden könyvét, de nem tudott belenyugodni szerelmese elvesztésébe.

Az ostrom pedig szakadatlanul tartott. Bömbölt az ágyu, égtek a házak, ordított a pogány és István legény lent a dohos pinczében eszeveszetten ütötte a falat.

Az öreg kötélverő bámulva látta, hogy van olyan ágyugolyó, amely megfúrja a várfalat s nemsokára akkora rés lesz a bástyán, hogy nem győzi a török betönni. Bevonult hitestársával a belső szobába és imádkozott a kint levők dicsőségéért.

Katalin pedig egy napon felvette ünneplő köntösét, és megindult a palota felé. Akivel találkozott, rohanó katonák, komor török urak, bámulva néztek utána. Mit keres ez a huri az utczán, ahol most a halál kutyái ugatnak.

Katalin pedig bement a palotába, egyenesen Abdi basa elé. A hatalmas Abdurrahmán egyedül ült a földön és a fátumban megnyugó ábrázattal nézte a perzsa szőnyeg figuráit. Egykedvűen tekintett a szép leányra, azután fanyarul mosolygott. Ime a sors is gúnyolódik vele. Akkor dobja elébe a legszebb virágot, mikor már ideje sincs arra, hogy felemelje. Mert meg kell halni, el kell pusztulni. Alig egy fél órája hozták a hirt, hogy rés van már a falon, közeledik az utolsó óra. Abdi basa a kincseit ásatja el lent a palota alatt futó legmélyebb pinczében,

hölgyeit is halálra szánta, ő maga ott akart el-esni a palota kapujában.

— Miért jöttél leányzó? szolt a szomorú török. Nem menthetlek már meg, hiába jöttél.

— A vőlegényemet börtönbe dobták az embeleid, oh hatalmas basa. Eresztesd ki, könyörgöm érte, oh Abdurrahmán.

— Jól van leány, kieresztetem, mindjárt kijöhet. Eredj csak addig a belső termekbe.

A belső termekben nem pengett a guzlica, nem hangzott vidám asszonyi kacaj, pedig sok asszony volt ott egymáshoz simulva. Az illatos levegőt sírás töltötte be, mert halálra készült a sok szegény rabszolganő. Ne jusson gyaur kére egy sem, így adta ki Abdi a parancsot. Ha halni kell, haljon meg mind, ahány virágszála van a földi paradicsomnak. Az örök handzsárjai kézben voltak már s fölrakva a nagy terem közepén a máglya.

Katalinhoz senki se szolt, csak szomorúan néztek rá valamennyien.

Abdi basa még kegyet is gyakorolt vele szemben. Felhozatta Istvánt a börtönből s megparancsolta, hogy majd az utolsó pillanatban kössék össze a leánynyal. Haljanak meg együtt. Ott őrizte egy öles török a gyaur foglyot a bolhajtásos folyosó alatt, ahova elhallatszott a várfalakról a rettenetes lárma.

telen, hogy az új rendnek a gyakorlatba miként való átvitelétől függ, vajjon annak üdvös hatása lesz-e, vagy újabb gátat emel az eljárás gyorsasága elé. Annyi bizonyos, hogy üdvös hatása csak ott lehet, ahol az eljárás a lehető leggyorsabb, ahol nem kell a hatóságoknak hátralékokkal küzdeniök s elbirják az újabb terhet is, amelyet az egyszerűsítés reájuk rótt.

Mert az egyszerűsítés mindenütt megszorítja az ügyforgalmat s az írásbeli munkát, amit pedig redukálni a legüdvösebb egyszerűsítés volna.

Közzellem.

Nagyobb hazugságot, mint a magyar demokraciá, alig találunk Európa legújabb történetében. Mert míg intézményeink és törvényeink évtizedek óta egytől-egyig a demokraciá jegye alatt születtek meg, amíg társadalmi és politikai életünkben folyton hangoztatják a demokraciá elveit, mégis nélkülözük a demokraciá szellemét. A mi demokraciánk esupa felületes külsőségekben nyilatkozik meg, nincs benne semmi tartalom, tehát nem demokraciá. Sőt! leplezésül szolgál annak az uralkodó közzellemnek, mely halálos ellensége a demokraciának.

Bizony úgy van, hogy sokkal inkább voltunk demokraták ötvenkét esztendő előtt, sőt 1867-ben is, mint most, amikor fennen hirdetjük mindenfelé, hogy előre haladunk. A szabad szellem vissza fejlődött nálunk hatalmasan és ha ez a visszafejlődés még sokáig tart, a jövő generáció még csak meg sem fogja érteni, hogy miképpen történhetett az, hogy valaha országok népei a szabadság, egyenlőség, testvériség jelszavát vallották.

A szabadság mostanában abban nyilatkozik meg legeklatásabban, hogy napirenden vannak a hatalommal és szabadsággal való visszaélések, a testvériség úgy nyilvánul leghatásosabban, hogy előkelő hölgyeink jótékonyági bazárt rendeznek és ezukorkákat visznek a kórházakba, egyenlőség pedig ninesen. Csak a templomban hirdetik s ott is ígérnek, hogy majd itt hagyván e siralom völgyét, az Ur színe előtt egyenlők leszünk.

Egy esausz aga vágatott be a palotába.

— Végünk van, uram, elvesztünk.

— Allah nagy, Allah hatalmas — felelt Abdi és felöltötte legszebb kaftánját, be sem nézett a feledés termeibe, csak ketté vágta a drága függönyt. Azután lement az udvarra, lóra ült és kivágatott a meeset elé.

A belső termekből pedig perezről-pereze kevesebb sirás hangzott ki. Minden perez egy élet. Mikor már esend lett egészen, elkezdett a füst gomolyogni az ablakokon.

István és az öles török még mindig ott álltak a folyosón. Mikor a belső termekből kijövő szolgálk meglátták a gyaurt, visszatódultak Katalinért, aki ott gobbaszkodott a sarokban, félholtra rémulve a szívzaggató jajgatástól, amely a szomszéd szobából halatszott ki. Egy durva török hajánál fogva felrántotta a leányt. Katalin oda kapott a török övéhez, kiragadta az éles handsárt, amelyet a következő pillanatban a török vére festett még pirosabbra. Azután kirohant a folyosóra. István amint meglátta a leányt, felordított és bilinesével ütötte le az őrt.

Véres tusa keletkezett. A palota előtt Abdi harezolt a várba özönlött ellenséggel, az udvaron egy leány s egy bilinesbe vert rab tizenöt fegyveres szolgálval.

Nálunk Magyarországon egyik főoka a közszellem süyedésének az, hogy mágnásaink közül csak kevesen demokraták és a magyar művelt közönségnek nincs forróbb vágya, minthogy a a mágnások nyomában járhasson.

A társadalmi felfogásban természetesen az arisztokrácia vezet nálunk épugy, mint másutt, de fájdalom sokan közülük a diplomás, a hivatalnok, a kereskedő és iparos polgárságot szocialista burzsoának hiszik s ez a felfogás elkülöníti az osztályokat.

A burzsoa mégis vakon indul az arisztokrácia után, amely a saját előnyeinek megoltalmazása és kivételes pozíciója föntartása végett nem barátja a demokraciának, de a polgárságot a majmolás politikájában semmi sem tartja fel. Majmol, nem azért, mintha nem volna benne intelligencia és önállóság, hanem azért, mert hiu és hiányzik benne az érzék a nagy eszmék átértésére, melyek mostanában a világot mozgatják.

A kis és nagyobb városok lakossága kasztokra oszlik, olyan kasztokra, melyeket társadalmi érintkezés dolgában áthidalhatatlan örvény választ el egymástól. Hallgatólág megegyezik mind-egyik kaszt abban, hogy meddig terjed az ő köre s ezt a határvonalat óvatos érzékenységgel respektálják. A színházban, vendéglőben külön helyen ülnek, egymás multságaira el nem járnak s a mikor a közélet fórumain találkoznak, ott is tudatában van és érezteti mindegyik, hogy nem a másik szférájából való. Még a temetőben is egymástól elkülönített helyeken borul rájuk a sir földje. Az élet megszűnik, de a kaszt nem.

De még a legbüszkébb mágnáson is messze tultesz parvenü. A ki szegény volt és gazdag lett. A ki szolga volt és urrá lett. Ezek az emberek, akiknek a demokraciá intézményei és vivmányai tették lehetővé, hogy nyomott helyzetükből kiemelkedjenek, a parvenük a leghalálosabb ellenségei az egyenlőség elvének.

És mit szólunk a sok új magyar nemeshez? Napról-napra szaporodnak ők, gunyjára az ősi nemességnek és gyászára a demokratikus elveknek. A kinek sok pénze és csak egy kis összeköttetése van az intéző körökkel, játszi könnyűséggel megkaphatja mostanában a magyar nemességet, pl. „a kolbászgyártás terén szerzett érdemei elismerésül.” A polgári öntudatnak és férfiaságnak nyílt arcuzal ütése ez a napról napra szaporodó sok új magyar nemes. És

Sokáig tartott a küzdelem. Katalin keze lehanyatlott, István több kardesapást kapott már, mikor nagyot recesent a palota kapuja s beomlott az udvarra Petneházy népe.

Igy menekült meg a két budai magyar a biztos haláltól.

Petneházy fején is véres kötelék volt már, de kemény szavával is megriasztotta a gyáva szolgálnepet.

Istvánról levették a bilineset, bekötötték a sebeit, kardot adtak a kezébe.

Mikor a török had maradványa is elvonult, István és Katalin elindultak a romvárosban megkeresni az öreg kötélverő házát. Rom és omladék mindenütt, de a szűk sikátor végén sértetlenül állott a kis házikó, amelyet nem talált meg az ágyugolyó.

Az öregek most is ott sirdogáltak a belső szobában, de mikor István és Katalin betoppantak, a jó kötélverő büszkén kiáltott fel:

— Itt vannak a gyerekek. Éljen a király. Vége van törökországnak.

hogy törí magát utánna mindenki, akinek csak valamieske érdemei vannak.

A magyar intelligens ifjúságban már hiába keressük a demokrata vonásokat, mely az apákban oly hatalmasan tudott megnyilatkozni. A mai ifjúság előkelő és konzervatív és amellet kétségbeejtően stréber. Ilyeneknek neveli őket az élet, melynek nyilvánulásaiban mindinkább esőkken a szabadság, egyenlőség és testvériség. A párbajmániától és felekezeti huzavonától megmételtyezett egyetemi ifjúság már csak hiréből ismeri a demokraciát. A fiatal uraknál ma már minden csak pöz, még talán az is, hogy március 15-ét megünneplik és koszorut tesznek Petőfi szobrára.

Milyen más formának álmodták a jövőt a nemzet nagyjai. Sivár külsőség maradt meg mindabból, a mit a nemzetnek hagyományoztak. Külsőség az is, hogy még ünnepeljük őket, mert megérteni őket már nem tudja a mai generáció.

A demokraciá meghalt. Fölfog támadni. Fölfog támadni akkor, amikor nem a jelszavak, nem a pözolás hanem a tettek lesznek mértékei a vezetőknek.

Több vilárosságot.

Az adóval agyonsanyargatott városi polgárság joggal jajdul fel, valahányszor új intézményről, újabb haladásról beszél valaki. Mert minden új intézmény, minden lépés a haladás útján sok keservesen összeszedett garasba kerül és rendszeren azoknak a garasai bánják, akik a nagy modernizálásnak alig vesznek valami hasznát.

Nem is tesz nagy szolgálatot a köznek, aki az általános pangás ezen napjaiban folytonosan újabb követelményeket támaszt, mert Magyarország majdnem minden községe, különösen városai nyakig ülnek az adósságban s megterheltek már a polgárság unokáit is.

A rohamos haladásnak egy időre vége van, mert hova tovább elérjük a közterhek fokozásának végső határát.

Ha arról volna tehát szó, hogy Zalaegerszeg város tetemes áldozatokat hozzon a modern világításért, mi volnánk az első, akik ellene mondanánk a tervnek. Azt tanácsolnánk, hogy várjunk jobb időket.

Miután azonban manap az általános ipari pangás olyan viszonyokat teremtett, hogy a régi roz világitást a legesekélyebb áldozattal, sőt talán haszon mellett jobbal eserélhetjük ki, emellet a polgárságra is jelentékeny előnyök volnának szerezhető, nem látjuk be, miért kell a közvilágítás kérdését tovább halogatni.

Mert úgy áll a dolog, hogy a nagy vállalatok ma ugyszólván kész haszon nélkül is dolgoznak, mert az általános pangás miatt valamennyi kénytelen volt üzemét redukálni s minthogy a milliókkal alapított vállalatokból a tőkéket egyszerűre kivonni nem lehet, minthogy ezért a munkát — nyereség nélkül is — folytatni kell, ma rendszerint nem a vállalkozó, hanem a megrendelő van előnyben. Így van ez különösen a vasipar és gépipar terén.

Mindenki ismeri vasiparunk válságos helyzetét s érzi annak következményeit.

Ez a válság a világítás kérdésével annyiban függ össze, hogy ma kétségtelenül előnyösebben megoldhatnánk ezt a már régóta vajudó ügyet, mint egy újabb fellendülés esetén; megoldhatnánk úgy, hogy a városnak egy garasába sem kerülne.

Hogy mivel világítsunk a pilácsoló petróleum helyett, az már részben műszaki kérdés, de nagyon a közérdekbe vág.

A gáz költséges, veszedelmes és idejét multa. Ilyen kis városban, mint Zalaegerszeg, ahol a kőszent mesziről és drágán kell beszerezni, a

világító gáz nem fizeti ki magát. Azok a városok is, amelyek előbb gázzal világítottak, igyekeztek áttérni a villamos világításra.

Az acetylén már szóba sem jöhet. Igaz, hogy olcsó, könnyen előállítható, de veszedelmes. A kísérletek nem váltak be. Veszprém és Szegzárd példája elég arra, hogy az acetyléntől óvakodjunk.

Szó volt még a vízgázzal való világításról is, amelyet a város tanulmányoztatott is a stejerországi Pettauiban. Kis városok világítására kétségtelenül alkalmas, előállítása nem drága, a világítás rendkívül szép, ipari czélokra is előnyösen használható, de — és ez rendkívül fontos körülmény — nagyon veszedelmes, gyilkos gáz és a veszedelmet kétszeressé teszi az, hogy jelenlétét nem lehet észrevenni. A világító gáz is gyilkol, de mihelyt kiömlik a vezetékből, szaga azonnal árulója lesz, s figyelmeztet a veszedelemre. A vízgáz azonban teljesen szagtalan s ha a lámpa csapját egy gondatlan cseléd nyitva felejt, a veszedelem bizonyos.

De hátrányos volna a vízgázzal való világítás még azért is, mert csak akkor fizetné ki magát, ha a város házi kezelés alá venné; vállalatilag alig lehetne vele boldogulni, mert tudtunkkal vízgázra berendezett világítás üzemen tartásával nálunk még semmiféle vállalat nem foglalkozik. A városnak tehát feltétlenül új kölcsönre volna szüksége, amely kifizethetné ugyan magát, de esetleg a beruházás improkutív is maradhatna, s miután a jövődelmet feltétlen bizonyossággal előirányozni nem lehetne, a házi kezelésben levő vállalat a város háztartásában zavarokat idézhetne elő, amelyek újabb terhekre vezethetnének. Nem mondjuk azt, hogy a beruházás esetleg busásan is vissza nem térülhetne, de ez is csak lehetőség, amelynek semmivel sincs több esélye, mint az ellenkezőnek: a deficitnek.

Zalaegerszeg városnak pedig semmi körülmények között sem szabad az egyébként is nehéz áldozatokkal egyensúlyban tartott háztartást esetlegességeknek kitenni. Nekünk a világítás kérdését úgy kell megoldani, hogy a közvilágítás az arra eddig is fordított összegnél többre ne kerüljön, kiadásunk összegét pontosan ismerjük és ne kockáztassunk semmit, sőt lehetőleg biztosítsuk magunknak azt is, hogy majd jobb időkben, mikor már háztartásunk némi kockázatot is kibír, a haszon a városé maradjon.

Ez pedig csak úgy lenne lehetséges, ha a világítás kérdését nem házi kezelés mellett, hanem vállalatilag oldaná meg a város.

Eltekintve attól, hogy csak a villamos-világítást berendező vállalatok vannak abban a helyzetben, hogy a városnak mindezeket az előnyöket nyújthatják, a villamos világítás mellett még sok más indok is szól.

A villamosság a jövő mozgató ereje s az egyedüli modern világító eszköz. A legveszélytelenebb és ha nem is a legolcsóbb, de legszebb világítás. Az is bizonyos, hogy a technika haladásával a villamos áram előállítása is fokozatosan olcsóbbá válik; az is bizonyos, hogy az erre fordított beruházás soha sem veszhet el, mert a villamos áram ezerféle célra felhasználható. Az üzem folyton terjeszkedhetik, új iparvállalatoknak adhat létet és bármennyire fejlődnek is a fizikai tudományok, az átalakítás mindig olcsó lesz, mert maga a világító anyag állandó és ugyanaz.

Minden gazometer csak egy célra használható; egy villamtelep ezerfelé.

Mi tehát a magunk részéről a világítás kérdésért csak a villamosvilágítás létesítésével tartjuk okszerűen megoldhatónak s mellettünk szól az a körülmény is, hogy gázberendezésért, berendező vállalatért újra csak Ausztriába kellene mennünk, míg — amint a szomszéd városok

példája mutatja — a villamos világítást a magunk emberei is meg tudják csinálni.

Azt hisszük, legközelebb aktuális lesz a kérdés s akkor módunkban lesz a részletekről is beszélni.

Ötvenéves jubileum.

A »Zalamegye« mult számában beszámolt már arról a lélekemelő ünnepéről, amelyet a zalaegerszegi járáskör tanítói kara Kontor Mihály tiszteletére rendezett abból az alkalomból, hogy az agg tanító 52 évi szolgálat után nyugalomba vonult.

Az ünnepély fényes és méltó volt ahoz a hosszú időhöz, amelyet Kontor Mihály a népnevelés szolgálatában töltött. De nemcsak Kontor Mihályt, hanem egyszersmind a tanítói hivatást tisztelte meg a jubileumon összegyűlt előkelő közönség, amely megadja a népnevelés munkásainak az őket megillető elismerést.

Ezt fejezik ki Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő és Ruschek János győri apát-plébános remek ünnepi beszédei, amelyeket mindenki okulására egész terjedelmükben közlünk.

Dr. Ruzsicska Kálmán beszédje:

Igen tisztelt közgyűlés!

A zalaegerszegi tanítói járáskör, a tanítói pályán ötvenkét évet nemes munkában eltöltött kartársának, Kontor Mihály nyugalmazott zalaegerszegi állami elemi iskolai tanítónak, kigyújtja ma a szeretet, becsülés és ragaszkodás fényes lángját, hogy az emberkor borús szürkületéből kiemelje egy eszmények szolgálatában eltöltött életnek hatalmas s mindenüvé áldásos tanulságot terjesztő példáját.

Csak a közelmúltban mondotta hazánk egyik legjelesebb fia, Apponyi Albert gróf, hogy a nemzetek erkölcsi és szellemi tartalmát azok kultúrája képezi.

Arról, ki ötvenkét évet híven eltöltött a magyar köznevelés szolgálatában, az eszményekben való hit nélkül szólni — lehetetlen.

Ennek az ötvenkét évi munkának izzadságcseppjei megtermékenyítették a lelket s a magyar kultúra szerény munkásaitól annak lánglelkű apostoláig, mindenki meghozza Kontor Mihály ünnepelthez a maga kegyeletét.

Engemet ért a szerenese, hogy átadjam és felolvassam Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi minister úr Excellentiájának 3354. számú leírátát:

»Teljes mértékben méltányolván a tanügy terén félszázadon át folytatott buzgó és odaadó működését, most, amidőn jól kiérdemelt nyugalomba vonul, kötelességeinek példás teljesítéséért őszinte köszönetemet és elismerésemet nyilvánítom.

Budapest, 1901. szeptember hó 20-án.

Wlassics.»

Valóban megindító az erkölcsi jutalom, mely e kijelentésben foglaltatik.

Aki élte alkonyán úgy állhat pályatársai elé, mint ki ötvenkét éven át példásan töltötte be tanítói és társadalmi kötelességeit; akinek ezen példáért a vallás- és közoktatásügyi minister, minden magyar tanító édes apja, nemcsak elismerését, de köszönetét fejezi ki: az valóban maga is hálátelten fordulhat a jó Isten felé, hogy oly helyre állította őt az erkölcsi világrendben, ahol becsület és lelkes munkásságával, a maga lelkiismeretének megnyugvásán kívül, az emberiség háláját is kiérdemelhetette.

Egyben édes kötelességet teljesíték, midőn Minister úrnak a tanítók szellemi és anyagi boldogulásában hű munkatársa s a magyar tanítók igaz barátja, Halász Ferencz ministeri osztálytanácsos úrnak a járáskör elnökéhez intézett, lelkes és megható levelét olvasom fel.

»Nagymérvű hivatalos elfoglaltságom, de még inkább gyengélkedő egészségi állapotom miatt — sajnálatomra — nem mehetek el a zalaegerszegi tanítói járáskör január 4-iki ülésére.

A szíves meghívásért fogadja igen tisztelt Elnök úr köszönetemet. Egyszersmind felkérem, hogy az ünnepeltet, Kontor Mihály nyugalmazott tanító urat, nevemben üdvözölni szíveskedjék.

Félszázados tanítói szolgálat olyan eredményekkel és olyan tisztességgel, mint aminőt az ünnepelt felmutat, valóban nagy érdem. Méltó a

társadalom hálájára. A tanítói-kar, amidőn érdekes kartársát ünnepli, ezzel önmagát is megtiszteli.

Részemről is örömmel esatlakozom a tisztelők nagy számához s őszinte szívből kívánom az ünnepeket, hogy a jól kiérdemelt nyugalomban még sok öröme legyen gyermekeinek boldogságában.»

Ezen nemes és gyöngéd lélekről tanuskodó sorokhoz Kontor Mihály és vele minden tanító megtalálja a kommentárt a saját — lelkében!...

Midőn mint e vármegye királyi tanfelügyelője legbensőbb hálának adok kifejezést Dr. Jankovich László gróf ő méltóságának, Csertán Károly alispán úr és Ruschek János esperes-plébános úr ő nagyságaiknak, a városi és iskolai hatóságoknak, a tanügy iránti meleg érdeklődésüket tanúsító megjelenésükért: úgy a magam, mint a zalavármegyei királyi tanfelügyelőség nevében leghőbb üdvözlésemet fejezem ki Kontor Mihály tanító úrnak.

En, mint tanfelügyelő, sorsomat annyiban tartom boldognak s hivatásomat betöltöttnek, amennyiben azt azonosítani tudom a gondjaimra bízott tanítók sorsával és erkölcsi sikerével.

Kontor Mihály ünnepe tehát, mely ünnepe az egész vármegye tanítóságának, ünnepe az én szívemnek is.

Még csak egy szót!

Az aggkor csak annak aggságos, akinek múltjában nincs meg az édes vigasztalás boldogító áldása.

Aki azonban a lenyugvó nap sugarából ugyanazon meleget érzi, mely őt a pálya delelőjén hevítette — az lélekben nem öregszi meg soha!

Kontor Mihály ötvenkét évig hitt és remélt a magyar kultúra diadalában. Az ő hite, az ő reménye a mi örökségünk, melyet csak akkor fogunk híven megőrizni, ha Kontor Mihály emlékéét soha nem fogjuk elfeledni.

Áldja meg az Isten!...

Ruschek János győri apát-plébános beszéde:

Méltóságos Főispán úr! Hölgyeim! Uraim!

Ünnepi hangulat, öröme keltő emlékezés veszi körül lelkemet, s mikor beszédhez kezdek, hogy kifejezzem és növeljem az ünnepi érzést, úgy látom én, hogy szóra-beszédre ma alig van szükség, mert minden előszónál beszédesebb volt a templomban az Isten színe elé szálló háláadás hangja, itt pedig a környezet ünnepies pompája, országos nagyjainknak s a vármegye és város elsőinek elismerő, jutalmazó részvétele, az ünnepelt tisztas alakja és főképp a kartársak szívének önzetesen és örvendő megdobbanása, mely mindmegannyi együttes, szíves és önkéntes tanúbizonyossága annak, hogy az az 52 esztendő, melyet ünnepeltünk az iskola levegőjében töltött, a tiszteletreméltó tanítói hivatáshoz mindenekben méltó, értékes, eredményekben gazdag életszakasz volt és fölötte érdemes arra, hogy a jó emberek megbecsüljék, a jó Isten pedig jutalmazatlanul ne hagyja, sem ezen, sem a másik világon.

Nem vagyok oly szerencsés, mint előttem szóló kir. tanácsos és tanfelügyelő úr ő nagysága, ki közoktatásügyünk nagy vezére, a minister úr nevében szólhatott; azután a népoktatásügyi apostola, hogy ne mondjam gondviselése, a magyar tanítóság barátja, édes atyja: Halász Ferencz nevében s végre a maga nevében emelhetett szót, illetékesen, jogosan, mint aki nagy lélekkel betöltött óriási munkakörében is, megfigyelte és elismeréssel megbecsülte a nap nap után 52 évre szaporodó tanítói munkásság kiváló érdemeit.

Engem, hogy nevében szóljak, senki sem bízott meg, és felszólalásom jogcímét szinte félve, kételkedve keresgélem.

De nem sokáig keresgélem, csakhamar megtalálom, itt e körben, egészen közel önmagamhoz. Megtalálom az *ünnepelet szívében*, mely 52 éven át dobogott a gondjaira bizott gyermek-sereg jövőjéért, s amely szívdobbanást én is meghallok és megbeesülök; megtalálom uraim, az *önök szívében*, mikor megilletődve szemlélem, hogy a nap hevében, az izzó munkában fáradozók testvéri részvétellel miképp törölgetik az elfáradt munkatárs homlokáról a verítéket; az ő örömnapiját a maguk ünnepnapjává avatják, amelyre szíves szeretettel engem is meghívunk; megtalálom végre a *magam szívében*, mely a személyes vonatkozásokon és szereteten kívül, melylyel az ünnepelt szemé-

lyéhez ragaszkodom, igaz hálával telik meg a gondolatra, hogy bármennyire szerény tudásom alapját én is, mint mások, szintén egyszerű tanító szívéből, meleg érzéséből, fáradó munkásságából merítettük, s ekképp csak régi és általános tartozást rovatok le, amikor az 52 éves tanító, vagy mondjuk inkább a tanítói hivatás megbeesültetésének ünnepében szíves készséggel részt venni sietek.

S e gondolatra, szinte magam körül látom az egész emberiséget a tanítói hivatás iránt való hálájával s úgy érzem, mintha e pillanatban az egész világ, az egész emberiség nevében volna jogom szólani.

S azért én, meghajolva a szigorú kötelességtudás és nemes buzgóság közt betöltött 52 munkás év érdemei előtt, — a nagy, a fölséges, a szent tanítói hivatásnak mutatom be meghódolást, és ünneplem e hivatását megértő és betölteni kész tanítót, bárhol él is e nagy világban.

Mert igazán nagy és nemes hivatás nevelni a lelket, fellobbantani a világosság szunnyadó szikráját, gondos kézzel elrakosgatni a bölcsesség magjait és megsejtenni az igazság nagy birodalmát; szinte reá vetődik e hivatásra az emberré lett Isten földi hivatásának tiszta fényessége, kinek egyik legédesebb szava: *Hagyjátok hozzám jönni a kisdedekeket* s kinek fölséges eimeit között a legfölségebb: *pásztor, atya, mester, tanító.*

Ismételem: meghódolok e hivatás előtt, s ünneplem az ennek híven élő tanítót.

Mert mi a hivatását betöltő tanító?

A szülői, s főképp az anyai szívnek munkatársa; eleven törvény; magasba törekvő sas, mely a repülés elemeire oktatja a kisebbeket. Kőtejtő földműves a legnemesebb, de még műveletlen talajnak: az emberi szívnek; ápoló kertésze az Isten lelkéből kisarjadó növényzetnek; művész, ki a holt anyagból eleven szobrot alkot, s a gyermek lelkén láthatóvá teszi Isten képét, sava az iskolának, mint sava a pap a templomnak, a bíró a törvényszéknek, s ha úgy akarjuk elnevezni: nemzeti napszámosa a szép, a nagy eszmének: vallásnak, erkölcsnek, igaznak, jónak, minden nemesnek, hazafiságnak, az egész kultúrának, a szív, a lélek jelen és jövő boldogságának.

És ennek a nemes hivatásnak volt lelkes munkása, ilyen hivatásból volt 52 éven át tanító a mi ünnepeltünk.

S mikor munkás élete határkövéhez érkezett, megállapítja őt im a napok elismerése, a kartársak szeretete, s az ő lelkéből tudást szerzett nagy sokaság hálája egyaránt.

Közéjük álltam én is, mint jó barát, mint rokon, vagy akár az általános emberiség képviselője. De nem tagadhatom meg papi voltomat sem, s mint Isten szolgálja áldást kérek Istentől az ünnepelt tisztaságára, hogy még sokáig legyen a jól betöltött munkásság példa képe hozzátartozóira, hogy bennök legyen nevének jutalma, s munkásságára, hogy ennek hasznai kiáradjanak még a messze jövő időkre.

Hogy pedig némi jele is maradjon az áldó szónak, némi kis emlékekkel kedveskedem az ünnepeltnek. Egy óra ez, emlékeztetésül arra a megszámíthatatlan sok órára, melyet az iskola és sokat közülök éppen e terem falai közt töltött, de emlékeztetésül az utolsó órára is, mely egykor elkövetkezik és befejezi a többi mind.

De addig is a jutalmazó Isten töltse be ünnepeltünk szívét édes békességgel, esendés nyugalommal, vegye körül szeretettel, tisztos személyét árasztva el hálás tisztelettel és megbecsüléssel.

Kontor Mihály még sokáig éljen.

Farsang.

Az emberi természet megkívánja, a szokás szentesítette azt, hogy legyen az esztendőnek egy olyan időszaka, amelyet az általános vigasságnak áldoz.

A népek vérmérséklete, az egyes társadalmi osztályok hajlamai szerint a farsangi szokások és mulatságok más és más alakot öltöttek. A déli népeknél az utcai zaj jelzi a farsangot, amelyet olyan nyilvános ünnepélyek zárnak be, amelyek néhány napra fenekestől felforgatják a nyugalmat, fejtetőre állítják a rendet és sutba

dobnak minden előítéletet, etikettet. A népmulát s a nép mulatságát respektálja még az állam is. A Carnevál rendezésébe még a hatóságok is befolyanak, annál is inkább, mert a bolond napok jelentékeny gazdasági hasznot hoznak, miután a jeges északról tódul a sok pénzes turista a mosolygó délvidékre, a hol jégvirágok helyett rózsza nyílik, vidám kacajjal van tele a levegő és confettivel dobálózó asszonyok mosolyognak az idegenre.

A komoly angol, vagy német ott lent a nyüzsgő tömegben, az utcai tolongásban és lármában, ahol az erkölcs és az illendőség rendesen a földre hull a repülő confettivel együtt, megtanul egy nagy életigazságot, amelyet szívébe rejtve hazavisz az ő hideg hazájába. Megtanulja azt, hogy szép azt a bolond dobzódást látni, talán gyönyörűséget okoz a sokaság örömeiben való részvétel is, de az az utcai mulatság a szívet nem melegíti fel. Egyszerű látványosság az nekik északiaknak, akik a déli nép kedélyének tüleapongását megérteni nem tudják.

Egészen más színezete van a farsangnak az északi népeknél. Kevesebb a nyilvános mulatságok száma s azokon sem lehet soha a kicsapongásig menő mulatást látni. Inkább a szűkebb körű, családias mulatozás fejlődött ki, amely tele van melegséggel, közvetlenséggel, szeretettel.

Mi közepén állunk észak és dél között, nemesek földrajzilag, hanem népünk hajlandóságai és sajátos vonásai tekintetében is. A farsangi zaj nem vonul ki az utcára, a jó kedv nem tör magának nyilvános népmulatságokon utat, de nem is tud megférni a családias körökben, hanem bálokban ünnepejük meg a farsangot.

A bál nagy divattá vált ma már Magyarországon. A legkisebb városokban is megalakult a bálnézőség és erősen töri a fejét azon, hogy miesoda újabb fogással lehet a publikumot összedobolni, pedig a publikum megy magától is, mert szüksége van a bálra.

Valamikor a falu népe megelégedett avval, hogy vasárnap délután a koresmában muzsikáltak s táncolt egyet az ifjuság, vagy akad egy-két lakodalom, hol kirakták a ropogóst; hej de ma már a falusi legénységnek is bál kell, ahol a vályogvetők utódai, az immár zsakettban járó cigányok csepelit is muzsikálnak.

A bálók divatja még mindegyre hódít, jóllehet már több helyen alább hagyott. A mi báljaink pedig nem mulatságok többé, hanem carneváli látványosságok.

Valamikor, nem is olyan nagyon régen, még nagyon kedvesek és kedélyesek voltak Magyarországon a vidéki farsangi mulatságok. Sok volt bennük abból a keresetlen, egyszerű kedélyeskedésből, amely a magyar középosztályú családok otthonában uralkodott; a mulatozásban volt valami megkapó naiv vonás és még a vérünkben levő duhajkodásnak is más képe volt, mint manap, mert a virtuskodásban rendesen volt valami tartalom, valami férfias erő, és nem pusztán hányavetés, feltűnési vágy.

A mi nyilvános farsangi mulatságaink kizárólag táncestélyek, vagy inkább táncéjszakák. A ki itt-ott megfordult a külföldön is, tapasztalhatta, hogy a pusztán táncmulatságokat ma már nagyon sok helyen nem kultuválják. A kedélyes mulatságok inkább hangversenyek, jelmezestélyek, ahol valami művészi élvezet is kínálkozik.

Annyira tulhajtani a bálók elleni előítéletet, hogy azt a közerköles szempontjából perhorreskálják, csak a szemforgató nagyképűsködés szokta; de viszont a mi báljainkért mostani alakjukban nem lehet lelkesülni, mert kedélytelenek, üres kiállítások és az oktalan fényezés melegágyai.

Fényezés mindig volt, van és lesz; a közigazgatási életnek a fényezésre, amely a művészetek leghatalmasabb istápolója, feltétlenül szüksége is

van. De nincs szükség arra a pazarlásra, amely oktalanul szórja a pénzt semmiségekért.

A tartatán ruha kiment a divatból, a baltiszt is csak plebejusoknak való; az egyeduralmat a báltermekben a selyem foglalta el. Aki nek jut, bizony jól teszi, ha selyemben jár, de nagyon sokszor úgy vagy a dolog, hogy annak a familiának is el kell mennie a bálókba, amelyeknek a toillettek árát egyéb szükségesekek nélkülözése árán kell megtakarítaniok.

Mert bálba járni kell, miután a házasságok nem az égben, hanem a bálókban köttenek s úgy hiszik, hogy aki egy csomó selyemruhát el nem nyűtt, annak nem volt fiatalsága s nem lesz mire visszaemlékeznie.

Igaz, hogy a fiatalság megnéveti az én pessimismusomat és báloz tovább úgy, ahogy eddig szokott és nem veszi észre, hogy nem tud igazán jól mulatni.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége a boba—tapoleai, ukk—túrje—balaton-szentgyörgyi vonalon a folyó évben szükséges mintegy 2700 köbméter bányai- vagy folyókavics szállítást szándékozik biztosítani. A megrendelő kavicsmennyiség f. évi március hó 15-ig beszállítandó. Az ajánlattételhez szükséges ir-lapok a szombathelyi üzletvezetőség I. osztályánál díjmentesen szerezhetők meg.

Az ajánlatok f. évi január hó 28-ig nyújthatók be, még pedig a szombathelyi üzletvezetőség ált. I. osztálya anyag- és leltárbeszerzési csoportjánál (I. emelet 4 ajtó,) a hol a részletes föltételek is megtudhatók.

Sopron, 1902. évi január 9-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Muraköz egyházi visszacsatolásának kérdésé-vel a magyar püspöki kar is foglalkozik, illetve amint a fővárosi lapok írják, a tegnap Budapesten a hercegprimás elnöklété alatt tartott értekezleten ez a tárgy is szóba került. Hogy a püspöki kar miként határozott, nem ismeretes.

Evang. reformátos isteni tiszteltet lesz f. hó 12-én délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor a felső kereskedelmi iskola emeleti nagytermében.

Bírói kinevezés. Ő felsége a király *dr. Strausz* Sándor zalaegerszegi járásbírói albirót a komáromi és *Sperlágh* Géza zalaegerszegi járásbírói albirót a zalaegerszegi kir. törvényszékhez bírálkává nevezte ki.

A veszprémi egyházmegyében Keresztényi István csabrendeki plebános lemondásával jogilag és tényleg megüresedett csabrendeki plebánia lelki és anyagi ügyeinek vezetésével *Danassy* György ottani segédlelkész bízott meg.

Honvédtisztek áthelyezése. *Gr. Corsan* Aven-dano Gábor honvéd huszár századost Pápáról Zalaegerszegre és *Jankovich* László századost, es. és kir. kamarást Zalaegerszegről, Pápará századparanesnoki minőségben, kölesönösen áthelyezték.

A sümegi kaszinó 61-ik évi rendes közgyűlését *dr. Lukonics* Gábor elnök elnöklété alatt tartotta, aki szívélyesen üdvözölte a közgyűlésen megjelent tagokat. A betérjesztett számadás szerint a bevétel 3.238 K 46 f, a kiadás 1.260 K 70 f volt s így a pénztármaradvány 1.963 K 56 f. A közgyűlés a számadást elfogadta s megállapította 1902-ik évi költségvetést. — Majd elnök számolt be részletesen az 1901. év eseményeiről, kegyelettel emlékeztetve meg a kaszinó alapítójáról, Kisfaludy Sándorról s buzdította a tagokat, hogy ragaszkodjanak a nagyszerű alapító szelleméhez. A közgyűlés utolsó tárgyát a választás képezte, melynek eredménye: *dr. Lukonich* Gábor elnök, *dr. Kellemen* Károly alelnök, *Eitner* Jenő pénztárnok, *Éles* Károly jegyző, *Takács* Zsigmond ügyész, *Krisztinkovich* József háznagy, *Czunya* Sándor könyvtárnok. Választmányi tagok: *Fűzik* Gyula, *Hladny* János, *Sümegi* Tivadar, *Szerdahelyi* Károly, *Bánfi* Alajos, *dr. Biró* József. Végül: *Éles* Károly indítványára elhatározták, hogy a kaszinó nagynevű alapítójának, Kisfaludy Sándornak arczképét a kaszinó számára megfestetik.

A zalaegerszegi népkönyha részére a következő adományok folytak be: néhai Balaton József apátplebános hagyatékából 44 K 60 f; Csertán Károly, Pénzügyi igazgatóság 20—20 K; Krosetz János, Skublics Jenőné, Vogronics Antal kanonok, O. V. 10—10 K; Udvardy Ignác 6 K; Tivolt Jánosné, Weisz Edéné 4—4 K; Tuczay Jánosné, dr. Rosenthal Jenőné 3—3 K; Kiss Lajosné, Kaufmann Adolfné, Magyar Lajosné, Csillagh Gyuláné, Thassy Lajosné, Thassy Kristófné, Szalay Lászlóné, Fischer Pálné, N. N., Skoday Eleonora, dr. Keresztury Jézsefné, Deutsch Ferenczné, Csutor Jánosné, Schütz Sándor fia, Medgyesy Lajosné, dr. Obersohn Mórné, Schnürmacher Zsigmondné, Szirmay Béláné, dr. Jámor Mártonné, Hangay Gézáné, özv. Rechnitz Samuné 2—2 K; Mihálovics Károlyné, Mihálovics Alice, Vizi Gyula, Rózsás Lajosné, Udvardy Vincéné, Schill Imre, Goldfinger Jánosné, dr. Zarka Zsigmondné, Fürst Sándorné, Legény Károlyné, Rém Józsefné, Rutich Sándorné, Németh Elekné, Heinrich Vilmosné, dr. Csák Károlyné, N. N., N. N., 1—1 K; Part Sándorné, dr. Hahn Rechnicz 40—40 f. A népkönyha vezetősége úgy a szíves adakozóknak adományukért, valamint Málics Józsefné urnónek, valamint Koblischka Zsófia, Isoó Mariska és Vilma kisasszonyoknak, akik a népkönyha részére a gyűjtést szívesek voltak végezni, hálás köszönetet nyilvánítna.

Nyugdíjintézeti közgyűlés. A vármegyei tisztviselők nyugdíjintézete e hó 7-én Csertán Károly alispán elnöke alatt rendkívüli választó közgyűlést tartott. A nyugdíjalapot kezelő választmányba beválasztottak rendes tagoknak: Czukelter Lajos első aljegyző, Trsztyánszky Ödön árvaszéki elnök, Thassy Lajos központi főszolgabíró, Dr. Zarka Zsigmond árvaszéki helyettes elnök; póttagnak Dr. Csák Károly árvaszéki elnök.

Nevváltoztatás. Pollák Ármin nagykanizsai lakos nevének „Polgár“-ra kért átváltoztatását a Belügyminister megengedte.

Adomány. A Vallás és Közoktatási miniszter a zalaegerszegi izr. hitközségnek templom építési czélokra 80 évi törlesztésre 70.000 koronát adott.

Adakozás. A karácsonyfa egyeslet részére egy pénzügyi tisztviselő 20 koronát, Part Sándorné urnó 3 koronát volt szíves adományozni, melyért köszönetét fejezi ki az egyeslet elnöksége.

Csáktornya város képviselőtestülete legutóbbi gyűlésén több adózónak elengedett állami adója után esedékes községi pótlékát engedte el; a községi közpénzeket név szerinti szavazás alapján a 3 takarékpénztárban lehetőleg egyenlő összegben helyezi el. Számvizsgáló bizottsági tagokul az 1902 évre Szilágyi Gyula, Probszt Ferenc, Graner Miksa, Zrinyi Károly, Hirschmann Adolf, Masztrak József és Premetz Miklós képviselőket választotta.

Halálozás. Lakatos Lajos nyugalm. pacsai plebános életének 85-ik és áldozásának 61-ik évében 1902. január hó 1-én Veszprémben elhunyt.

A zalaszentgróti iparos ifjúság egyesülete ezúton is hálás köszönetet mond mindazoknak, akik a december hó 26-án tartott estélyen felolvastak, szavaltak s a műkedvelő előadásban részt vettek. Nagy köszönettel tartozik az ifjúság Weisz Giza, Bita Irén, Grosz Szera és Fodor Ilonka kisasszonyoknak, akik szereplésükkel igazán felejthetetlené, kedvessé, vonzóvá tették az előadást. A szereplőknek és felülfizetőknek őszinte köszönetét fejezi ki az egyesület vezetősége.

Nyilatkozat. A következő nyilatkozat közzétételére kértünk fel: A »Zalavármegyei Hírlap« f. évi első számában a zalaegerszegi áll. főgymnasiumról és tanári karáról egy hír jelent meg, melyre nézve ezennel kinyilvánítom, hogy a hír nem az én tollamból származik és az újságolvasása előtt nem is tudtam arról, hogy a lap, melynek kiadótársa valék, ilyen hírral készül előlenni. Tuczay János, főgymn. tanár.

Hangverseny a Zrinyi-émlékoszlop javára. Csáktornyan, a »Zrinyi«-szálló dísztermében folyó hó 18-án a Zrinyi-émlékoszlop javára felolvasással és hangversenyyel összekötött táncestélyt rendeznek a következő műsorral: 1. Goll J.: Rákóczi-induló, férfi négyes, éneklő az áll. tanítóképzőintézet ifjúság énekkara. 2. Gróf Zrinyi Miklós, intézeti ifjúság énekkara. 3. a) felolvasás; tartja Dr. Ruzicska Kálmán. 3. a) Huber K.: Aradi emlék. Magyar dallamváltozatok. b) Bihari Primatialis Magyarja. Hegedűn előadja Dobosy Elek, zongorán kíséri Révfy Géza. 4. Gaal F.: Eredeti Magyar Dalok, pályadíj-

nyertes férfi négyes, éneklő az áll. tanítóképzőintézet ifjúság énekkara. 5. Eilenberg: Török-induló, zenekari mű, előadja az áll. tanítóképzőintézet zenekara. Belépti-díj személyenként 2 korona, kezdete este 8 órakor.

Helyreigazítás. Mult számunkban azt irtuk, hogy a Tapolcán megjelenő „Tapolca és Vidéke“ hetilap 14 évi fennállás után megszűnt. Amint azonban a lap hozzánk beérkezett számából látjuk, a megszűnésről szóló hír, amelyet Keszthelyről vettünk, nem komoly.

Ki csak egyszer is használta Egger-melipasztilláit, meg van győződve arról, hogy azok köhögésnél, rekedtségnél és lélegzési zavaroknál föltulmulhatatlank. Kaphatók minden gyógyszerárban e drogueriákban. Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér. Főraktár: Nádor-gyógyszertár, Budapest, Váci-körút 17.

A jég. A koresolya-sportra ugyancsak rossz idők jártak; karácsony körül a pálya szélén kihajtott a zsebavirág s bimbót hozott az ibolya. De nagyobb baj a vendéglősökre, kávéosokra nézve, hogy ime január végén is még üresen tátonganak a jégvermek. Még úgy járunk, mint a hetvenes években, mikor Oroszországból külön vonatok hozták a jeget s mire az utolsó szállítmány megérkezett, a Duna vize 40 cm. vastagra fagyott be. Az utolsó napokban a hőmérő mégis leszállott a fagypontra alá, de ami éjjel fagy, nappal felolvad.

Megszökött toloncz. Nagy István szombathelyi téglás munkás Sümegen dolgozott, ahonnan azonban három gyermekével együtt eltolonczolták. Szombathelyen a rendőrségnél engedelmet kért, hogy munka után szétnezhessen a városban. A rendőrség meg is engedte neki a munkakeresést s Nagy István el is távozott, de többé vissza nem tért. Három gyermekét a rendőrségnél hagyta.

Babona a szerelemben. Egy szegény eselédleánynak nagyon fájt a szíve szerelmeséért, aki azonban mindinkább elhidegült az epedező leányszóltól. Neszt vette ennek egy javasasszony hírében álló vén cigány nő s bebeszélte a leánynak, hogy ő csodaszert tud készíteni, amely biztosan meglágyítja a legény kemény szívéét. De a csodaszert előállításához pénz és sok más egyéb dolgra nagyon szükség. A leány készségesen kézzre adott mindent; 30 koronát is elvitt tőle, a szegény eseléd megtakarított garasait. De a vajákosnő hókusz-pókuszai, a zavaros bájjal nem hatott; a legény nem tért vissza elhagyott szerelméhez. Mikor a leány szemrehányást tett az asszonynak, az kerekén kijelentette, hogy nem volt elég a pénz s még 50 korona nélkül nem tud a legénnyel boldogulni, akinek olyan kemény szíve van, mint a kő. A leány feljelentéssel fenyegette a boszorkányt, amire ez avval válaszolt, hogy ha szólni mer, megrontja, tönkre teszi ugy, hogy még az unokái is sirnak utána. A becsapott leány azonban nem ijedt meg és sirva panaszkodott el az ő nagy baját a községi bírónak. A vén asszony pedig mindent eltagadott.

Kosárfonó tanfolyam. A földmivelésügyi miniszterium támogatásával Letenyén f. hó 14-én hat hétre terjedhető kosárfonó tanfolyam nyílik meg. Esetleges megrendelésekre vonatkozólag kellő felvilágosítást nyújt a letenyei körjegyzői hivatal.

Agyonütötte a fa. Szersán András bottornyai lakos a kerka-szt.-királyi Murai erdőn fát ástott és a fa oly szerencsétlenül esett, hogy agyonütötte.

Óriási küzdelmet vívott önmagával Jekkel Lőrincz, amidőn a sokféle gyógyszer közül beteg anyja részére válogatnia kellett. Végre elhatározta, hogy Feller V. Jenő Elsa-fluid-gyárából Stubica, valódi Elsa-fluidot rendel, melytől beteg anyja már 3 hét alatt meggyógyult. Számtalan elismerő levél is bizonyítja, hogy a Feller-féle Elsa-fluid csodás hatással segít és a legtöbb betegséget, mint: köhögést, influenzát, lázt, eszűt, köszvényt, mell-, fej- és fogfájást, szúrást, gőresöt, szagattást, gyomorbajt, étvágytalanságot, szembajt stb. gyorsan és biztosan meggyógyítja. A párisi, londoni, berlini stb. kiállításokon arannyal kitüntetett szer. 12 üveg 5 korona, bérmentve. Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica, Templom-utca (Zágráb-megye). Egy családnál se hiányozzék ezen egyszerű kipróbált kitűnő növényesszencia-fluid.

Elveszett zálogczédula. Egy zálogjegy veszett el a napokban. A megtaláló adja át a rendőrségnek.

Szétépett pénz. Két új 20 koronás s egy régi 10 firt.-os bankjegyet téptek szét és darabjait a város utcajain eldobálták. A ki ezeket a foszlányokat megtalálja, adja át a rendőrségnek, ahol már egyes darabok megvannak. A pénz egy szegény családé, amely nagyon megkárosodnék, ha a pénzhez hozzá nem juthatna.

Ellopott aranyóra. Morócz József szivhegyi lakos eszmadához f. hó 9-én két nekeresdi cigány beállított s zsineget kért, hogy egy zsákot összeköthessenek. Mig a gazda zsineget keresett, egyikök a szublaton volt 2 fedelű női aranyórát elemelte és megszökött vele.

Tüzek. Cseh Kálmán és Berta Máté botfai lakosok hegyi hajléka a napokban eddig még ki nem nyomozott okból kigyulladt és bárha gyorsan érkezett segítség, a két különben még jó karban levő hajlék leégett. — A zalaegerszegi Gógánhegyen pedig Beneze János hajléka gyult meg a minap és tetőzete leégett. A tüzhöz a helybéli önkéntes tűzoltó csapat kivonult s derekasan hozzálátott az oltáshoz, különben a tűz könnyen átharapódzott volna a szomszédos zsúpos tetőzetű épületekre.

Jó testvér. Primer László szentkozmadombjai lakos magánál tartotta János nevű 17 éves fivérét. Ez azzal hálálta meg a testvéri szeretetet, hogy a napokban bátyjának ünneplő eszmadát ellopta és megszökött. Most keresik a hálátlan fivért, aki, úgy mondják, városunkban is megfordult.

Álhir. Az a hír volt a városban elterjedve, mintha a szövetkezet kereskedésébe be akartak volna törni. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy ez nem felel meg a valóságnak, mert Dávid István rovott multu napszámossal est 3/8 órakor fát akart lopni a plebánia udvaráról, a Pete fiukat pedig hajnali 5 órakor érte egy rendőr az udvaron, akik az ott felhalmozott färekeszek közül akartak nehányat elcsenni.

A csendőrlaktanya veszélyben. A Kossuth Lajos utca déli torkolatánál épülő félben lévő csendőrlaktanya emeletén a napokban több utcaizuhancz tüzet rakott. Szerencsére meglátta a füstöt az ott cirkáló rendőr, feljött az épületbe s eloltotta a már-már elharapódzó tüzet. Ha ez észre nem veszi az esetet, a laktanya még mielőtt fölépülhetett volna, el is ég.

Lövöldöző lakatos legény. Vágó Endre, becsületes mesterségére nézve lakatos, előszeretettel hordott magánál forgópisztolyt; és noha tudta, hogy ezzel a városban löni tiltva van, többször el-elsütötte, nem kis rémületre az utcabeli lakoságnak. Végre a mult éjjele egyikén a rendőrség tetten érte és elvette a forgópisztolyt Vágótól.

Piaczi helypénzszedési jog bérbeadása. A sümegi piaczi helypénzszedési jogot a képviselő testület Novák Zsigmondnak 4100 korona évi haszonbér fizetésének ígérete mellett bérbeadta. Ugy mondják, hogy Klein Gábor 4380 koronányi ajánlatot tett s ezt a képviselő testület mellőzte, pedig határozottan magasabb bért ajánlott. Egyesek föllebbezést jelentettek be ezen határozat ellen, mert ott, ahol a községi pótlék, mint Sümegen 73%-ot tesz ki, 280 koronányi bevételi többletet sem szabadna mellőzni. A törvényhatóság legközelebbi közgyűlése elé kerül az ügy.

Vásár. A mult december hó 30-án megtartott országos vásárunk hihetetlenül rosszul sikerült. Nem esoda. A megelőző napon is, egész éjjelen is szakadt az eső, ami igen sok embert visszatartott a vásártól. Nagy is volt a konsternáció az iparosok és kereskedők közt, akik abban reménykedtek, hogy december utoljára pénzhez jutnak. A sátorok üresen tátongtak, vevő nem mutatkozott sehol és így sokan tértek haza esalódott reménnyel. Az állatvásár hasonlóképen rosszul ütött ki. Felhajtottak 3297 darab szarvasmarhát, eladtak belőlük 837 darabot; 526 drb. lovat, eladásra került 56 drb. A külföldre kiszállítottak 125 darabot.

Mult hetivásár. A mult héten megtartott hetivásárra felhajtottak 19 darab szarvasmarhát, a melyekből eladásra került 8 darab. Sertéséből 300 darabot hajtottak föl s eladtak közülük 174 darabot.

Meglopta a gazdáját. Hári István inas volt Bicsók Károly cipészénél. A minap kilopott egy aranygyűrűt gazdája fiókjából, bevitte a zálogházba s 4 koronáért elzalogosította. De a gazda rájött az inas turpisságára és vallatásra fogta, mire ez törődelmesen beismerete tettét és előadta a zálogczédulát. Károsult a tanone fiatalságára való

tekintetből megboosított ennek s így a rossz utra tévedt gyermek nem kerül a törvény elé.

A zalaegerszegi kereskedő ifjaknak 25-én tartandó hangversenyére szóló meghívók már kiküldtek. A kik tévedésből nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak Eisner József egyleti háznagyhoz.

Hamis pénz. Sok hamis pénz, 1 forintosok, 1 koronások vannak forgalomban a városban. Jó lesz a pénzt gondosan figyelni.

Visszaélés a megrendelések gyűjtésében. Igen sok iparos úgy akarja a megrendelések gyűjtéséről szóló 1900. évi XXV. törvényzikk szigorú rendelkezéseit kijátszani, hogy iparigazolványt vált s néhány napra vagy hétre üzleti helyiséget is bérel, vagyis azt színleli, hogy állandó üzlete van, holott pedig csak megrendeléseket gyűjt. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter most figyelmezteti az iparhatóságokat erre a visszaélésre, s utasítja őket, hogy ügyeljenek föl az ipari igazolványok kiadásánál, vajjon az illetők részéről bejelentett telep helyéből (például: vendéglő, vendégfogadó) nem lehet-e mindjárt arra következtetni, hogy az illetők csak ideiglenesen és csak megrendelések gyűjtése végett tartózkodnak az illető városban vagy községben. Fölhívja a hatóságokat a miniszter, hogy ha ilyen visszaéléseket tapasztalnak, legott intézkedjenek a legszigorubb megtorlásról.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 5-én a hivatalos adatok alapján: *lépfene:* Bánokszentgyörgy 4 u.; *vesztétség:* Felsőörs 1 u., Köveskál 1 u., Benkovecz 1 u., Csukovecz 1 u., Muraesány 1 u.; *sértésorbáncz* Vászoly 2 u.; *sértésvész:* Alsólendva 18 u. Csáktornya 5 u., Örség 1 u., Szentjakab 6 u., Vindornyalak 4 u., Pettend 8 u., Hóttó 2 u.

Vetőmagok ára Mauthner Ödön budapesti magkereskedő szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *vörös heremag* 50—60 K; *luczerna* magyar 50—55 K; *muharmag* 8—8½ K; *balta-cim* 16—16½ K.

Az almamoly ellen való védekezés. Almatermésünknek egyik legnagyobb ellensége az almamoly, amely az almának elférgesedését és hullását okozza. Mivel az almamoly egyre nagyobb pusztítást tesz, Darányi földművelésügyi miniszter megbizta a rovarügyi államtitkár, hogy az almamoly ellen való védekezésről alapos és praktikus utmutatást készítsen. Mindenkinek ingyen megküldik a népszerű utmutatást, aki a földművelésügyi miniszteriumból az országos gyümölcsészeti biztostól, akár a rovarügyi államtitkáról egy levelezőlapon kéri.

Iparigazolványok megszorítása. A honvédelmi miniszter a vármegyéhez leiratot intézett, melyben arról értesítette, hogy a tényleges állományú puskaműveseknek a magánipar gyakorlatát teljesen betiltotta. A leiratban felhívja a miniszter a vármegyét, hogy utasítsa az elsőfokú iparhatóságokat, miszerint iparigazolványt tényleges állományú puskaművesek részére ezután ne adjanak ki.

Új rend az állatvizsgálatoknál. A földművelésügyi m. kir. miniszter körendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben az állatvizsgálat új rendjét a következőkben állapítja meg. Az állatokat a vizsgálat céljaira nem szabad összetartani. Az évi lóvizsgálatok pontosan megtartandók, ellenben az állatoknak eddig szokásban volt tömeges szemlése mellőzendő. Az állami állatorvosok kötelesek díjtalanul kioktatni a ragadós beteg állatok tulajdonosait az orvoslásra. A vizsgálat, ragályos betegségek esetén, a baromfiakra is kiterjeszhető.

December hóban levágott állatok száma. Mult december hóban, a helybeli közbiztonságon levágás alá került 42 darab nagy szarvasmarha, 45 darab tejfogu, 7 darab birka és 119 darab hizott sertés.

Irodalom.

A „Magyar Bazár“ január 1-én lép a harminchetedik évfolyamába. E hosszú mult minden díszesretnél hathatósabban bizonyítja a minden ízben előkelő és minden igényeknek megfelelő divatlap kitűnőségét. Egész hosszú multjában mindig a szép és nemes apostolává szegődött; elve a haladás és tökéletesedés, éltető eleme a gyöngéd nőies szellem volt. S éppen ezek a tulajdonságok emelték a »Magyar Bazár«-t mostani

előkelő nivójára és tették a legelső és legjobb magyar női lappá. Ez elismert tulajdonságai valósággal predestinálják arra, hogy helyet kapjon minden művelt család asztalán és hű tanácsadója legyen a ház asszonyainak, leányainak az intím nőies kérdések megoldásánál. Kéthetenként megjelenő füzetek kimerítő tudósításokat közölnek angol és francia divatról, a ruha és fehérnemű varrásról, a lap e mellett magyarázatokkal ellátott kézimunka-lapokat, valamint külön szabásíveket és divatképeket is nyújt. Kitűnő cikkekben ismerteti a háztartás, kertészet, gyermekápolás és nevelés kérdéseit, valamint a szépség és egészség ápolását. Szépirodalmi része egy külön szépirodalmi lapot pótol. Előkelő írók tollából eredő regényeket, novellákat, verseket és szellemes, aktuális cikkeket tartalmaz. Szóval nincs a nők világában és érdekkörében az a még oly csekély dolog, a mire a »Magyar Bazár« figyelme ki nem terjedne. S hogy örömet is szerezzen előfizetőinek, a rejtvények megfejtői között s időnkint kitűzött pályadíjak alakjában értékes szépirodalmi művekkel ajándékozza meg olvasóit. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Kerepesi-ut 54.

Kis Lap. Ama ritka kincsek közé, amelyeket a külföldi is irigyel fölönk, tartozik a mai kedves, régi gyermekjóságunk, mely immár a harminckettedik évébe lép. Új folyamát megíjódva kezdi a Kis Lap, mert Forgó Bácsi, aki a lapot alapításától kezdve a gyermekvilág örömeire, a szülők és pedagógusok büszkeségére szerkeszti nagy feladatának megoldásához íróvilágunk előkelő gárdáját készült sorompóba állítani és a szerkesztés gondjait is megosztja, a mennyiben Roboz Andort, a gyermekirodalom egyik lelkes ápolóját, a ki a gyermekvilággal, tanár létére állandó benső összeköttetésben áll, társszerkesztőül vette maga mellé. Az új évi első számban Gül Baba (dr. Kunos Ignác) kezdi meg bájós meseciklusát. A Kis Lap előfizetési ára negyedévre 2 korona. Az összeg a Kis Lap kiadóhivatalába küldendő. Athenaeum, Kerepesi-ut 54.

A „Vállalkozók Lapja“ és annak német kiadása »Der Bauunternehmer und Lieferant« című, Budapestén megjelenő szaklapok XXIII-ik évfolyamára nyitunk 1902. évi január elsejével előfizetést, melyre azzal hívjuk föl a vállalkozók, mérnökök, építésszek, építőmesterek, rajzoló, szállítók, gyárosok, építőiparosok, munkavezetők, szakmányosok és bérlők figyelmét, hogy e lapokban közölve lévén az országban felmerülő összes építkezésekre szállításokra, bérletekre és adás-vételekre vonatkozó árjegyzékek és árverések; a vasut építési, vízszabályozási valamint minden más téren előforduló vállalati hírek; a mérnöki és általában a technikai szakba vágó mindenemű tervpályázatok, — mindazok kik a vállalkozás terén óhajtanak működni, a lapokban hasznos utmutatást találnak, valamint azok is, kik a jelzett szakokban állást vagy foglalkozást keresnek. — Előfizetési ár akár a magyar, akár a német kiadásra: egy évre 8 forint, fél évre 4 forint, negyedévre 2 forint. — Előfizetni lehet minden postahivatalnál, valamint a nevezett lapok kiadóhivatalában, Budapestén IV. kerület, Váci-utca 81. szám alatt.

Sorsjegyek és értékpapírok birtokosaira nélkülözhetetlen a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyv, amely az 1902. év elején, mint a »Pénzügyi Hirlap« ingyen melléklete jelenik meg Lendvay Sándor szerkesztésében. Az évkönyv a különféle értékpapírok magyarázatán kívül tartalmazza mindazon hasznos tudnivalókat, a melyek értékpapírok kezelésére, vásárlására, eladására stb. vonatkoznak és ezenfelül teljes kimutatását közli mindazon sorsjegyeknek, részvényeknek, kötvényeknek, zálogleveleknek, a melyek 1901 végéig kisorsoltattak, de kifizetésre még bemutatva nem lettek. Sok millió korona hever gazdátlanul a pénztárakban, mert jogos birtokosoknak nincsen tudomása arról, hogy sorsjegyük ki van huzva. Ebből az évkönyvből mindenki megtudhatja, vajjon sorsjegye, vagy más értékpapírja ki van-e huzva. Az évkönyvet ingyen kapja mindenki, a ki a »Pénzügyi Hirlap«-ra előfizet. A »Pénzügyi Hirlap« előfizetési ára 5 korona. Előfizetheti legcélszerűbben postautalvánnyal a kiadóhivatalban. (VII. Kerepesi ut 44).

Magyar műlapok. A »Könyves Kálmán« magyar műkiadó társaság illusztrált katalógusban adta ki azoknak a képeknek és domborműveknek a jegyzékét a melyeknek reprodukciói a vállalat révén szerezhetők meg. A képek között csak néhány van idegen, a többi mind magyar művész munkája. A füzet már azért is érdekes, mert magyar kiadó magyar nyelven ilynt még nem adott ki. Ez az első s tartalmassága gyönyörű, művészies kiállítására arról tanuszkodik, hogy a társaság sikeresen versenyez a külföldi műkiadó vállalkozásokkal. Az illusztrált katalógust a vállalat (Budapest, VII. Kerepesi-ut 17.) kívánatra minden műbarátnak szívesen megküldi díjtalanul.

Közgazdaság.

A gabonakereskedés.

A gabonakereskedők körében nagy megdöbbenést keltett, hogy a gabonarefakciákat úgy-

szólván teljesen megszüntették, miáltal nemcsak a gabonakereskedők, hanem a termelők is igen jelentékeny kárt szenvednek.

Mert a magyar gabonakereskedelemben hatalmas segédet bír hazánk mezőgazdasági termelése. Ha a gabonakereskedelemnek egyéb jelentőségét nem tulajdonítottunk, mint hogy a szükségletet és készletet egymással kiegyenlíteni hivatása, főcélját ugyan helyesen jelöljük meg, de ezzel hatása még nincs egészen kimerítve.

Ha Magyarország gabonakereskedelme semmit sem tenne egyebet, mint hogy a termelőtől a fölösleget évenként átvinné és oda szállítaná, ahol gabonabevitelre szorulnak, már ez egymagában bizonyítva a legnagyobb jelentőségű dolog volna. De többet tesz. Amennyiben évenként vásárlója a természetnek, unszolja ezt, hogy fölösleg létrehozásán szorgalommal munkálkodjék, holott fölösleg természetese kereskedelem nélkül csak a legközelebbi környékben volna értékesíthető. A gabonakereskedelmet a legjelentékenyebb tényezők egyikeként tartjuk a magyar mezőgazdaságban.

Miért nem ismerték Magyarországot 1848. előtt az ország határain túl, mint gabonatermesztő országot, mindössze tán a keleti havas tartományok és Bécs kivételével? Főleg azért, mivel akkor hiányzott még a kivívó gabonakereskedő, ki az évi fölösleget megvette s így a szaporább természetét értékesítette volna.

Ha már akkor abban a terjedelemben volt volna szervezve a gabonakereskedelem a külföld felé, mint mai nap, néhány év alatt kétségkívül odaemeli vala a természetet, hogy a magyar buza már akkor évenként utra kelt volna a külföldre. A szállítás eszközei akkor is meg voltak már, kisebb és nagyobb folyamok már akkor is cipelték terimés gabonás hajókat, a vitel pedig a termékárhoz képest valószínűleg nem jött többbe, mint most. Ellenben a hazánk és a fogyasztó országokban való árak közötti különbség nagyobb lehetett, mint ma, minthogy az akkori magyarországi árak nem sokkal álltak a nullán felül.

Hogy mindennek dacára nem volt rendes kivitel, oka, hogy nem létezett kereskedő, ki a termelőt bizonyossá tette volna fölösleges termékei értékesítése felől. A gabonatermelés csak a kereskedelem szervezésével indult gyarapodásnak és ma is a gabonakereskedő leghívebb ügyvivője a termelőnek s mint ilyen, gazdasági viszonyaink érdekében, a leghathatósabb támogatást érdemli meg.

Reméljük, hogy az illetékes intézők a gabonaszállítást megkönnyítő kedvezményeket mielőbb ismét engedélyezni fogják.

Mi lesz a kutyával?

Személyek:

A férj: kopaszodni kezd, hízásra hajlandó.

A feleség: barna, éles vonásokkal.

Pubi: a kutya.

Mari: a cseléd.

Színhely:

Naphtalinozott szalon, utazó kosarak, bőröndök, behuzott butorok.

Férj: Hát a kutyával mi lesz? ugy-e azt is elvisszük?

Feleség: Ugyan hová gondolsz.

Férj: Szegény kis Pubi!

Pubi: (Gazdája lábaihoz sompolyog s onnan néz szemrehányással urnőjére.)

Feleség: A te szegény Pubikádnak pompás dolga lesz, rábizzuk Mari anyjára s mindennap pecsenyét kap.

Férj: (Pubihoz.) Hallod mit mond a nagysága? Azt akarja, hogy egy portásné konyhájában végezd be szép pályádat.

Pubi: (Nem érti ugyan, de azért búsan csüggeszti le fejét.)

Feleség: (A huszadik utazó kosár fölé hajol,

méltatlankodva:) Igazán, öregem, lehetne már eszed; alig viszek váltani való ruhát s azt akarod, hogy még a kutyát is magunkkal vigyük!

Férj: Kutya és kutya közt különbség van. Ha valami dán doggról lenne szó — nem mondom. De Pubi éppen akkora, mint egy gyufaskatulya . . .

Feleség: Aztán hová tennéd azt a gyufaskatulyát?

Férj: Hová? Hát a kutya osztályban utazik. Ott meg már mindenhol el lesz velünk. Minden reggel megfürdik velem. — Szép tiszta Pubi lesz a kutyuskámból!

Feleség: (határozottan) Lehetetlen. Hiszen már alig tudunk mozdulni a málhától, pedig Isten látja lelkemet, hogy csak a legszükségesebbet pakoltam, — nem, préseltem bele a ládádba.

Férj: S az eredmény 20 csomag, nem számítva az esőernyőket. Csak arra vagyok kíváncsi, hány esatlakozást mulasztunk el miattuk.

Feleség: No látod, s te még egy eleven akadályt is akarsz.

Férj: Hátha valami kosárba tenném?

Feleség: Persze, hogy egy csomaggal több legyen . . . Ez aztán a logika! Hát ki volt kétségbe esve a sok málhától?

Mari: (beszól) A varrónétól három skatulyát hoztak.

Feleség: Jól van, csak vigyük be a hálószobába — vagy különben ide is hozhatja, hiszen az utra szükséges . . .

Férj: No lám, Pubinak mindjárt lesz helye az egyik skatulyában!

Feleség: Hogyne — a toll-boám tetejébe! (Marihoz) Egyebet nem hoztak?

Mari: De igen, Nagysága, itt vannak a tennibluzők, a fürdő-ruha, a kis vászonsátor és három háló.

Feleség: Tegye oda az üres kosárra. (Mari kimegy.)

Férj: Az nagyon természetes, hogy Balatonfüreden a fürdő-ruha kell s a világerért sem szölok ellene.

Feleség: (Közbevág.) Egyáltalán nem lehet semmi kifogásod. Jól tudod, hogy igyekezem mindig a leghelyesebbet tenni.

Férj: (élesen) Nos, akkor vidd el a Pubit.

Feleség: Már megint! Nem tudod a szükségset megkülönböztetni a feleslegestől.

Férj: Pubi nem felesleges. Legalább lesz a kívül én sétálgassak a holdvilágon — aztán meg két hálóval is eleget halászhatok s a harmadik helyén éppen elférne a Pubi.

Feleség: Kérlek, ne fáraszd magadat! Már magam is sokallom a csomagokat — pedig még mennyi maradt ki! A sport ruháid egy egész táskát elfoglalnak. Nézd öregem, reggelre betettem a katona-bluzodat, az a biciklizéshez is jó volna, — vászonban soha sem melegszik ki az ember . . .

Férj: Hagyjuk hát a sport ruhákat. Igaz ugyan, hogy az a katona-bluz már foltos.

Mari: (bejön) A nagysága rendelt meg egy fényképező gépet?

Férj: (félre) Már csakugyan egy külön tehervonatot kell megrendelni . . .

Feleség: (Marihoz.) Persze hogy én! Már azt hittem, itt sem lesz idejében. Menjen le a főutczára, sürgesse meg a hintaszéket. Legkésőbb négy órára itt legyen.

Mari: (Kimegy becsapja az ajtót.)

Férj: (Melankólikusan.) A török mecsetet nem visszük el — édesem?

Feleség: (Nem méltatja feleletre egy másik táskát vesz munkába.) Több már igazán nem fér bele. Mennyi czipő? De hát nyáron annyi kell . . . Te különben is nem sokat adsz rá ugy-e? Egy pár a lábodon van, — a sárga

czipődet meg beszorítom valahogy. Ha sárga festékkel kifényesíted, olyan lesz mind az új.

Mari: (Beszól.) Most hozták a kádat, hova, tegyük?

Feleség: Csak hagyják az előszobában a kész málna mellett. (Férjéhez.) Nos öregem, hozassak lakkot a városból?

Férj: Csak valld be asszony, hogy azt szeretnéd, ha az én egész ruhatáram csak abból a rozskatonabluzból állana — meg a sárga czipőből.

Feleség: Azt épen nem.

Férj: No, csak ürítsd ki a táskámat s tégy bele a mit akarsz.

Feleség: (Már nyitja a táskát.) Komolyan mondd?

Férj: Persze-persze. A táska a tied, én majd zsebre dugok vagy két gallért meg egy fogkefét. (Nyomatékosan.) Pubit pedig a karomon viszem.

Feleség: (A táskát fosztogatja.) Igen, Pubit a karodon viszed . . .

(A férj és Pubi diadalmasan távoznak.)

Charles Grinel.

Süketek hallanak.

»Die Illustrirte Welt« című folyóirat (Chiswirek High Road No. 626 London W) egy csodálatos gyógymódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az újság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrirte Welt« szerkesztőségébe beküldi.

Henneberg-selyem — csak akkor valódi, ha közvetlenül tőlem rendelik — bluzokra és ruhákra fekete, fehér és színes 60 krajezártól 14 frt 67 krig méterenként. Mindenkinek **bérmertve és vámmerteszen házhoz küldve**. — Mintákat postafordultával küldünk. Schweizba küldendő levelekre kétszeres bélyeg teendő. — G. Henneberg es. és kir udvari szállító selemgára Zürichben.

Ámor és Hymen.

Ujra a vidám Carneval herceg uralkodása alatt élünk. A szerelem istenasszonyának legpajkosabb fia, Ámor, óriási pusztítást visz végbe a fiatal leányszívekben.

Nem csoda, hogy nyíla oly biztosan talál, mikor a bálakon oly sok a decolletált szép kebel. — A fiatal urak sem viselik többé a kemény páncél inget; a lágyan simuló ing ezeket is könnyebben sebezhetővé teszi.

A csintalan Ámor komolyabb testvérének is sok dolga akad és Hymennek ugyan csak sietnie kell, hogy e rövid farsangon mind összeköthesse a szerelmes szíveket elszakíthatlan lánczaival.

Egy stánciót kell a pároknak tartani, mielőtt az oltár elé lépnének és az egyház végképen szentesítené a görög istenkék munkáját. Ez az állomás **Schütz Sándor és Fia** vászon- és kelegye gyári raktára, ahol a legegyszerűbbtől a legfinomabbig mindenféle kész fehérnemű raktáron található.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

		Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint . . .	8.—	8.—
rozs	» » . . .	6.80	6.90
árpa	» » . . .	6.—	6.20
zab	» » . . .	7.—	7.—
lóher	» » . . .	40.—	44.—
tengeri	» » . . .	6.—	6.25
bükköny	» » . . .	7.—	7.50
hajdina	» » . . .	—	—
fehérbab	» » . . .	6.50	6.70
tarkabab	» » . . .	5.—	—
burgonya	» » . . .	—	—

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Hirdetések

felvételnek

UNGER ANTAL

könyvnyomdájában és a kiadóhivatalban.

Hertelendy Ferenc szőlőgazdasága

LESENCZETOMAJ (Zalamegye),

Balaton mellett, posta-, vasut- és sürgöny-állomás.

Eladó hazai szőlővesszők árjegyzéke.

Ezrenként, csakis elsőrendű, csomagolva, vasutra szállítva.

Nagybani vételnél, külön fajokból is, 5000-en felül 20%, 10000-en felül 30% engedmény.

F a j	Sima frt	F a j	Újók frt	Sima frt
Tót szőlő . . .	6	Piros veltelini . . .	—	6
Budai zöld . . .	6	Rajnai rizling . . .	—	6
Ezerjő . . .	3			
Olasz rizling . . .	3	Amerikal:		
Slankamenka . . .	6			
Muscat Lunel . . .	6	<i>Gamai Coudere</i>		
Vörös és fehér		hibrid, 50% mész		
Chassellas . . .	6	talajon nevelt, el-		
Madealine Ange-		lenálló, kitűnő te-		
vine . . .	3	nyészetű gyök.		
Carignan . . .	6	ezre . . .	20	
Aramon . . .	6	I. O. Vit. Solonis		
Zöld veltelini . . .	6	ojt.	—	6
Járdovány (Ragg.)	3	II. o. Portalis o.		
Oportó . . .	3	Kolárni, selectált		
Carbenet vörös . . .	3	ezre	—	3
Mézes . . .	5	II. o. Monticola,		
Zöld fehér . . .	5	iskolázásra ezre . . .	—	5

Bármely fajból kicsibe rendelve száza sima 3 frt.

Csak Réthy-felét fogadunk el!

A valódi RETHY-féle pemetefü-czukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerházakban kapható:

Zalaegerszegen

KASZTER SÁNDOR ÉS A SZENT-HÁROMSÁG
gyógyszertárakban.

Meghívó.

A „Csabrendeki fogyasztási szövetkezet“ f. évi január hó 19-én délután 2 órakor a bolt helyiségében tartja

rendes közgyűlését,

melyre az összes részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Az 1901 évi mérleg megvizsgálása.
2. Elnök választás.
3. A jövedelemnek mikénti felosztása s illetve hova fordítása feletti határozathozatal.

Az igazgatóság.

1085/v. 1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság V. I. 864. számú végzése által Tichler Samu végrehajtató javára Hodászy Béla és neje rádiházi lakások ellen 214 K tőke, ennek 1901 évi október hó 15-től járó 6 % kamatja egy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 900 K-ra becsült takarmány és 6 darab borjuból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Rádiházán leendő eszközlésére 1902-ik év január hó 15-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1901. december hó 15-én.

Nemes Sándor,

4. 1—1.

kir. bir. végrehajtó.

ad. 7768/tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Dr. Hajós Ignác végrehajtónak Német Lőrincz és neje Kámán Borbála végrehajtást szenvedő ellen 160 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a misefai 81. sz. tjkvben + 323. hrszám alatt végrehajtást szenvedettek tulajdonánál fölvetett ingatlanra 227 korona, a misefai 65. sz. tjkvben + 256. hrszám alattiból korábban Kámán Borbála, jelenleg kiskoru Mileji Mária felerész jutalékára 1022 korona, a misefai 216. sz. tjkvben + 127. hrszám alatt fölvetett ingatlanból végrehajtást szenvedettek $\frac{2}{3}$ -ad rész jutalékára 135 korona, a misefai 163. sz. tjkvben I. 129. hrszám alatt végrehajtást szenvedettek tulajdonánál fölvetett ingatlanra 290 korona, a misefai 155. sz. tjkvben I. 77., 128., 448. hrsz. alatt ugyanazok tulajdonánál fölvetett ingatlanokra 700 korona, a misefai 140. sz. tjkvben I. 80., 101., 154., 425., 441. hrszám alattiakból ugyanazok $\frac{1}{3}$ -ad rész jutalékára 300 korona, a misefai 126. sz. tjkvben + 167. hrszám alattiból ugyanazok $\frac{5}{16}$ -od rész jutalékára 67 korona, a misefai 119. számú tjkvben + 49. hrszám alattiból ugyanazok $\frac{1}{3}$ -ad rész jutalékára 13 korona kiküldési árban az alábbi feltételek mellett 1902 évi február hó 7-ik napjának délelőtt 10 órájkor Misefán, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 22 K 70 f, 102 K 20 f, 13 K 50 f, 29 K, 70 K, 30 K, 6 K 70 f, 1 korona 30 fillért készpénzben, vagy az 1881.

évi LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1901. szept. hó 19-én.

6. 1—1

Rutich, kir. tszéki bíró.

Árverési hirdetmény.

Zalalövő község előljárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező korcsma 1902 évi április hó 24-től 1905 évi április hó 24-ig, vagyis 3 évre, 1902 évi január hó 19-én délután 2 órakor a helyszínen megtartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek

haszonbérbe

adadni fog.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában betekintheők.

Bárány Jenő

körjegyző.

Horváth Lajos

bíró.

1122/v. 1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. bíróság V. I. 738 sz. végzése által Bach Hermán végrehajtató javára Berger Arnold ismeretlen tartózkodású ellen 641K 85 ftőke, ennek 1901 évi augusztus

hó 22-től járó 6% kamatja, egy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 625 K-ra becsült szikviz gyártó gép és 25 drb. szódás üvegből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszközlésére 1902 évi január hó 22-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1901. decz. hó 21-én.

Nemes Sándor,

5. 1—1.

kir. bir. végrehajtó.

Ritka kedvező alkalom!

Egy gözmalom

3 pár kőre és 2 hengerre berendezve, 4 évvel ezelőtt ujon építve, Vasváron (Marizsany-féle malom) haláleset miatt

azonnal eladó.

A malomhoz van szántóföld, rét, kert és egy szép kis major lakással, közvetlen a malom körül.

A vasuti állomástól 10 percz.

Ugy a városban, mint a környéken sok őrlés van kilátásban. A malom építése 28.000 frtba került, de most a bekövetkezett haláleset miatt 11000 frtért eladó, mely vételárból esetleg 6000 frt lefizetendő, a hátralevő összeg pedig megegyezés szerint részletekben törleszhető.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Löwenstein Jakab és Ignác

gabonakereskedő cég Zalaegerszegen.

ELŐKELŐ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOK:

Új! Aranyozó, melylyel mindenki azonnal moshatóan újra aranyozhat: tükör- és kepekretet, szobrot, virágasztalt, templomszillárt stb. — Egy üveg ecsettel 80 kr., $\frac{1}{2}$ literes üveg 1.50, $\frac{1}{4}$ literes nagy üveg 3 frt. — Sport-czikkek, gyermek-játékszerek, háztartási- és ebédöl asztal-kellekek, utazás- és betegápoláshoz való tárgyak felől nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél
Budapest, Calvin-tér 9.
kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakerti, vetemény- és virágmagvak. ✂
✂ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ✂

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag. R. B. 86967. sz. Gyógyító és felüdítő jótállás mellett: **köszvény, reuma, asthma** (nehéz lélegzés), **álmatlanság, fülzúgás, nehéz hal-lás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza,** valamint minden **idegbetegségnél.** Azon beteg, aki 86967. sz. készülem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülemet megkísérlni; meg vagyok győződve készülemem biztos hatásáról.
A kis készülem 4 kor. A nagy készülem 6 kor. könnyebb betegségeknek idült betegségeknek alkal-malmazandó. mazandó.
A központi elárusítóhely széküld utánvételt vagy elő-leges fizetéssel a bel- és külföld részére:
MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Vadász-utca 42/H. O. Kálmán-utca sarok.

BUTOROK a leggyorsabból a legfinomabb kivitelű legújabbakban kaphatók egy készpenzert, mint
részletfizetésre
Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-út közepében.)
✂ Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ✂

Kerjük csak **Neustein Fülöp** csuk-rozott hashajtó-piruláit, melyek évek óta kitűnőeknek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerű ajánlatnak. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér.
● Minden gyógyszerárban kapható.
Neustein-féle gyógyszerár, Bécs, I., Plankengasse 6.

DEHMAL KÁROLY
zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és T^a
— József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

ad. 10649/tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Zala-Szent-Gróth és vidéke takarékpénztár** végrehajtónak, **Wildhoffer Lajos** végrehajtást szenvedő ellen 240 K tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, a pakodi 32 sz. tkvben Wildhoffer Lajos és neje Kovács Rózsa tulajdonánál fölvetett, a végrehajtási törvény 156. szakasza értelmében egészben elárverezendő következő ingatlanokra: **† 5. hrsz. alattira 90 K, † 6. hrsz. alattira 156 K, 5, 31, 54. hrsz. alattira 800 korona kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi január hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor Pakodon, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.**

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 9 korona, 15 korona 60 fillér, 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság. Zalaegerszegen 1901. évi decz. hó 17-én.

7. 1-1 Rutich, kir. trszki bíró.

Az életmentő.

Igaz történet az életről. — Elbeszéli: **Fábián András, Turkevén.** (Utánnomás tilos).

Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak, mint az édes atyám, a ki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud. Nyolcz esztendeig kinlódott jó atyám, **gyomorgörse és béluhurta** volt s **vérszegénységben** szenvedett; minden esztendőben **vérhas** támadta meg s emellett **szívdobogás**. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó külső bajokban is szenvedett szegény. A **csuzos és reumatikus** bántalmak rettentően kínozták, **dereka fájt, iszonyu szaggatásai** voltak és semmi sem használt neki. Már-már föl-hagyott azzal, hogy az orvosi szerekért hasztalan dobálja ki pénzét s párnákba csavarva egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvben s naptárban olvasgatott. Egyszerre csak felkiált.

— Ez az! — Micsoda? kérdeztük mi.

— Ez az! ismételte az öreg és egy elbeszélésre mutatott, melynek a címe **„Egy öreg ember titka“**, melyben elbeszéli ifj. Szabó István, hogy a világ semmi-féle szere már nem használt neki, végre a híres Feller-féle „Elsa-fluid“ hoz folyamodott, mely nem csak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartuk elrontani kedvét és kívánságára Feller V. Jenő gyógyszerterárából a „Szt. Három-sághoz“ Stubicza, templom-utca rendeltünk 12 üvegcse Elsa-fluidot, mert kevesebbet nem adnak. A patikus ur 5 korona után-vét mellett egy tuczat Elsa-fluidot küldött és használati utasítást mellékelte hozzá, melyből megtudható, mikép kell használni. A posta költséget ő maga fizette.

14 napon keresztül óránként husz csöppet ivott atyám egy kanálnyi tejben ebből a jóillatu Elsa-folyadékból s minden reggel és este jól bedörzsölte magát az Elsa-csöppekkel. A 9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és 2 hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien Feller-féle Elsa-fluidot rendeltek s csodálatosan az mindenkinek használta. Itt csak néhány esetet akarok említeni. A Dandár István öregsége következtében **szemgyöngéségben** szenvedett, a híres közel volt a megvakuláshoz s emiatt a Feller-

féle Elsa-fluidot kezdte használni. Hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy Jánosnak és még 20 embernek **szurása és derekszabaja** volt, a **fejük és kereszt-csontjuk fájt, erősen köhögtek, influenzások** voltak és valamennyit egészségesé tette a Feller-féle Elsa-fluid. Erős Károlynának **szédülései** voltak és **melibaj** kínozta, **vért köpött** s láza volt, ugy, hogy tejt is elvesztette, csecsemője ennélfogva **hasgörcsöket és kiütéseket** kapott, ezt a szegény asszonyt is kigyógyította a Feller-féle Elsa-fluid, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghízott. A plébános ur gazdaasszonya **orbánczot** kapott az arcán, mérges daganata volt a lábán s a nyaka fájt. Kolompár András rémséges **fogfájásban** és hat gyermeke **sárgaságban** szenvedett, **gyomorhajuk, hányingerük, dugulásuk és gilisztájuk** volt. A Feller-féle Elsa-fluid úgy ezeket, mint minden előforduló betegséget kigyógyított.

Az Elsa-fluid mind híresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és sokan együttesen **16 koronáért négy tuczatot** rendeltek, hogy így olcsóbbá kerüljön. Ez a szer az apró marháknak és a sertéseknek is használ. Az öreg apámnak nem volt nyugta és egyre azon gondolkozott, mikép mutathatná ki háláját **Feller V. Jenő** gyógyszerésznek, kinek egészségét köszönhette. S mikor egyszer a

templomból jött, így szölt hozzám:

— Az olvasásnak köszönhettem, hogy erre a jó szerre találtam, amely az én **életmentőm** volt, **ülj hát le fiam, ird meg, hogy mint segített rajtam a Feller-féle Elsa-fluid** s mi a legmélyebb hálát érezzük iránta és ne sajnálja, nyomassa ki az újságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ, mily hathatós szer az Elsa-fluid.

Ti kedves olvasók, ha az Elsa-fluidot meg akarjátok rendelni, így ezimezzétek:

FELLER V. JENŐ gyógyszerterárának **STUBICZÁN, Templom-utca** (Zágrábmegye)

és adja a jó Isten, hogy ez a csodaszer soha sem fogyjon ki, s mindenkinek oly hathatósan segítsen, mint az én öreg atyámnak.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „Elsa“ védjegyvel van ellátva.

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az arczbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpa és hajhullás ellen és ezenkívül mint kitünő szobailatot is használják.

Egy tuczat (12 üveg) postán szállítva 5 korona, 24 üveg 8.60 korona, 36 üveg 12 korona 40 fillér, 48 üveg 16 korona bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után. — A ki másodszor rendel, minden 12 üveghez

I üveget ingyen kap.

Törv. védve.

Védjegy.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ

gyógyszerterára Stubicza templom-utca (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten:

Török József gyógyszerterárában, VI., Király-utca 12. Dr. Egger-féle „Nador“ gyógyszerterárában, Váci-körut 17. Zoltán Béla gyógyszerterárában, V., Nagy-korona-utca 23.

„Mindenkinek meg mondom és megírom, hogy csakis a híres Feller-féle „ELSA FLUID“ mentette meg az életemet.“
Igy ír ifj. Szabó István Pakozd.

18 évon át egész testemen különféle kínos sebekben szenvedtem, senki és semmi sem segített rajtam, csak az „ELSA FLUID“ mely teljesen kigyógyított.
Hönigschnabel Endre Körösbánya.

Oh Jaji!

Könnyes, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásnak **Egger mellpasztillái**, az étvágyat nem romlíják és kitünő ízűek. Doboza 1 K és 2 K. Próbadohoz 50 fillér. Fő- és széküldési raktár: **„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI., Váci-körut 17.

Ejlen!

Eger mellpasztilla csakhamar meggyógyított. Kapható Zalaegerszeg: Kasztor Sándor, érv. Unger Domokosné, Simeren: E. Dervari és István, Zalaörszék: Botn Péter-féle gyógyszerterárákban. 197 12-30

LINIMENTUM CAPS. COMP.
A Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller**
egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megőrizte bedörzsölési alkalmatosságát készítésénél, cseztől és megváltoztatás nélkül.
Intés: Súlyosabb utánzatok miatt bevérszátkor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ üzeggel vásároljunk el. — 80 Ft, 1 K, 40 Ft és 2 K.
Kapható a legújabb gyógyszerterárában kapható. Főraktár: Török József gyógyszerterárában Budapest.
Richter F. Ad. és társa, célszer és kir. udvari szállító. Rudaszentmihály.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST,
műszaki központi üzlet Váci-körut 33. sz.
A ruggyantagyártás meghonosítója.
Legújabb szerkezetű **borfejtőgépek,**
ruggyanta tömlők, Magas nyomású **borsűrők.**
minden néven nevezendő pincegazdászati gépek és eszközök
nagy gyári raktára. Arjegyzék ingyen és bérmentve.